

Годишен доклад за дейността
Доклад на независимия одитор
Финансов отчет

Доброволен пенсионен фонд “Съгласие”

31 декември 2015 г.

Съдържание

	Страница
Годишен доклад за дейността	-
Доклад на независимия одитор	-
Отчет за нетните активи в наличност за доходи	1
Отчет за промени в размера на нетните активи в наличност за доходи	2
Отчет за паричните потоци	3
Пояснения към финансовия отчет	4-41

ДОКЛАД

ЗА ДЕЙНОСТТА НА ДОБРОВОЛЕН ПЕНСИОНЕН ФОНД “СЪГЛАСИЕ”

през 2015 год.

Към 31.12.2015 г. броят на участниците в ДПФ “Съгласие” (Фонда) възлиза на 50 960, от които осигурените лица са 50 933 и 27 са пенсионери. В общия брой на осигурените лица 41 791 души се осигуряват от работодател, 33 313 се осигуряват с лични вноски и 38 – с вноски от друг осигурител.¹

През 2015 год. броят на осигурените лица във Фонда намалява с 1 045 спрямо 2014 год., но общо за периода 2011-2015 г. относителното изменение е положително – растеж с 2.08% или с 1 037 души.

2011г.	2012г.	2013 г.	2014г.	2015г.	Изм. 2015/2014г. (бр.)	Отн.изм. 2015/2014г. (%)	Отн. изм. 2015/2011г. %
49 923	50 136	51 971	52 005	50 960	- 1 045	-2.01%	+2.08%

През 2015 год. във Фонда има 1 680 новоосигурени лица, 210 лица са прехвърлени от други доброволни фондове. От Фонда са прехвърлени средства в други доброволни пенсионни фондове на 137 лица.

¹Едно осигурено лице може да се осигурява в доброволен пенсионен фонд по повече от един договор.

Постъпленията от осигурителни вноски във Фонда през 2015 год. възлизат на 5 764 хил.лв или с 11.64% повече в сравнение с 2014 год. Средният размер на Месечните постъпления от осигурителни вноски на едно осигурено лице за отчетната година е по-ниска тази през 2014 год. с 5. 02% и е 28.55 лв. Анализът на осигурените лица в ДПФ "Съгласие" показва, че преобладаващата част от лицата са осигурени с месечни вноски.

Общий размер на прехвърлените средства от доброволни фондове, управлявани от други пенсионноосигурителни дружества, във Фонда е 696 хил.лв, което е с 3 124 хил.лв по-малко в сравнение с 2014 год., а изплатените към други фондове средства на прехвърлени лица са 1 311 хил.лв (при 816 хил. лв през предходната година).

Средният размер на натрупаните средства на едно осигурено лице към 31.12.2015 год. е 1 352.09 лв при 1 234.57 лв за 2014 год.

ДПФ "Съгласие" изплаща 27 пенсии за старост (1 пожизнена и 26 срочни). През 2015 год. на осигурени лица, пенсионери и наследници на осигурени лица са изплатени средства с общ размер 4 684 хил. лева, в т.ч. 3 630 хил. лв еднократно или разсрочено на осигурени лица придобили право на пенсия, 763 хил. лв са изплатени на осигурени лица, 92 хил. лева са изплатените пенсии и 199 хил. лева са изплатени на наследници на осигурени лица, които не са получили наследствена пенсия.

Средният размер на месечната лична пенсия за старост към края на отчетния период е 289.43 лв или с 4.96% по-висока от тази през 2014 год.(275.76 лв).

През 2015 год. балансовите активи на Фонда нарастват от 64 226 хил. лв през 2014 год. на 69 263 хил. лв, което е процентно положително изменение със 7.84%. Респективно **нетните активи на фонда** възлизат в края на отчетната година на 68 866 хил. лв. Тяхното изменение за периода 2011 -2015 год. е, както следва:

2011г. хил.лв	2012г. хил.лв	2013г. хил.лв	2014г. хил.лв	2015г. хил.лв	Изм. 2015/2014 г. хил.лв	Изм. 2015/2014 г. %	Изм. 2015/2011 г. %
40 861	46 875	57 281	64 204	68 866	+ 4 662	+7.26%	+68.54%

Изменението на пазарния дял на ДПФ „Съгласие“ по размер на нетните активи и по брой на осигурените лица за периода 2011-2015г. е видно от следващата таблица.

(в %)

Пазарен дял	2011 г.	2012 г.	2013 г.	2014 г.	2015 г.	Изм. 2015/2014 в % пункт	Изм. 2015/2011 в % пункт
по размер на нетните активи	7.24	7.56	8.49	8.47	8.23	-0.24	+0.99
по брой на осигурените лица	8.39	8.48	8.81	8.76	8.52	-0.24%	+0.13

От Фонда са изплатени такси и удъръжки към управляващото го пенсионноосигурително дружество – ПОК „Съгласие“АД (Компанията) в общ размер 421 хил. лв в т.ч.: удъръжки от осигурителните вноски – 83 хил. лв; въстъпителна такса – 3 хил. лв, инвестиционна такса - 325 хил.лв и такси при изтегляне на средства – 10 хил. лв.

Цел при инвестиране активите на ДПФ „Съгласие“ в средносрочен и дългосрочен план е запазване и реалното нарастване на стойността на натрупаните средства по индивидуалните партиди на осигурените във Фонда лица чрез поемането на умерено ниво на риск. Нарастването на стойността на натрупаните средства по индивидуалните партиди на участниците във Фонда за 3 годишен период се определя чрез постигане на възвращаемост, превишаваща средноаритметичната стойност на инфлацията, обявена от Националния статистически институт за последните три календарни години.

Средствата на ДПФ „Съгласие“ се инвестират при спазване принципите на надеждност, ликвидност, доходност и диверсификация на портфейла. Те се инвестират в разрешените от Кодекса за социално осигуряване инструменти при спазване на предвидените инвестиционни ограничения и забани. Обемът и структурата на инвестиционния портфейл на Фонда по видове инвестиционни инструменти към края на отчетната година са представени в следващата таблица.

№ по ред	Видове инструменти	Балансова стойност(в хил. лв)		Относително участие в общите активи(в %)	
		31.12.2014 г.	31.12.2015 г.	31.12.2014 г.	31.12.2015 г.
I.	Инвестиции общо,в т.ч.	60 417	56 159	94.07	81.08
1.	Финансови активи, издадени в Р.България	40 216	45 083	62.62	65.09
1.1.	Дялови ценни книжа	31 782	33 186	49.49	47.91
1.2.	Дългови ценни книжа	8 434	11 897	13.13	17.18
2.	Чуждестранни финансови активи	14 428	7 650	22.46	11.04
2.1.	Дялови ценни книжа	637	2 728	0.99	3.94
2.2.	Дългови ценни книжа	13 791	4 922	21.47	7.10
3.	Банкови депозити	2 347	0.00	3.66	0.00
4.	Инвестиционни имоти	3 426	3 426	5.33	4.95
II.	Парични средства	776	11 003	1.21	15.89
III.	Краткосрочни вземания	3 033	2 101	4.72	3.03
	Балансови активи общо	64 226	69 263	100.00	100.00

При инвестирането на средствата на ДПФ „Съгласие“ се прави анализ и оценка на пазарния риск, свързан с инвестиции в акции, облигации и инвестиционни имоти, като се съблюдават процедурите за наблюдение, измерване и управление на риска, свързан с инвестициите на Фонда. При инвестиции в банкови депозити и ценни книжа се взема под внимание кредитния рейтинг съответно на банката или емитента.

Общо за периода 01.01.2002 год. - 31.12.2015 год. Номиналната доходност² и реалната възвращаемост³ от управлението на активите на Фонда са положителни величини – номиналната възвращаемост е 5.05%, а реалната възвращаемост е 1.08%. За периода от въвеждането на ежедневното определяне на стойност на един дял до края на последната отчетна година (01.07.2004 год.-31.12.2015 год.) номиналната доходност на Фонда е 4.47%, а реалната е 0.51%.

² Номиналната доходност за периода е изчислена като среднометрична величина на база на публикуваната годишна доходност на интернет страницата на Комисията за финансов надзор (www.fsc.bg). Реалната доходност е изчислена съгласно Изискванията към рекламиите и писмените информационни материали на пенсионните фондове и на пенсионноосигурителните дружества на Комисията за финансов надзор. (www.fsc.bg)

³ Номиналната и реалната доходност за периода са изчислени съгласно Изискванията към рекламиите и писмените информационни материали на пенсионните фондове и на пенсионноосигурителните дружества на Комисията за финансов надзор. (www.fsc.bg)

Постигнатата номинална доходност на ДПФ „Съгласие“ за периода 30.12.2013-30.12.2015 г. (на годишна база) е 4.58%, а реалната е 5.25%. Стандартното отклонение и коефициентът на Шарп за същия период са съответно 9.30% и 0.49.

За 2015 год. бе постигната 5.81 % номинална доходност на ДПФ „Съгласие“ (6.21% реална доходност). Стандартното отклонение за портфейла на фонда за отчетната 2015 г. год е 9.62%, а коефициентът на Шарп, като измерител на рисково-претеглената доходност е 0.62.

Следваната инвестиционна политика на балансираност между поет риск и очаквана доходност, допринесе за реализирането на положителна възвръщаемост от управлението на активите. Независимо от това, продължават да са налице очаквания за корекции в цените на финансовите инструменти предвид динамичната политическа и икономическа обстановка в редица страни.

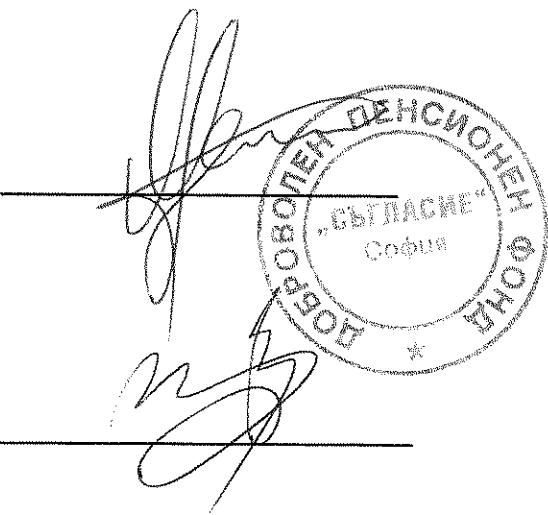
Вземанията на ДПФ „Съгласие“ по главница и лихви от облигационните емисии на Ален Мак АД и на "Технологичен Център - Институт по микроелектроника- /ТЦ-ИМЕ/“ АД, както и по дължим дивидент за 2013 год. от ЦКБ Риъл Истейт фонд АДСИЦ бяха обезценени общо със 263 997.42 лв с оглед спазване на принципа за предпазливост и вярното и точно отразяване на състоянието на активите на Фонда, на база срока на просрочие и очакванията на Ръководството за получаване на дължимите плащания в обозримо бъдеще.

Милен Марков

Главен изпълнителен директор

Иванка Данева

Изпълнителен директор

21.03.2016 год.

Грант Торнън ООД
Бул. Черни връх № 26, 1421 София
Ул. Параксева Николау №4, 9000 Варна

T (+3592) 987 28 79, (+35952) 69 55 44
F (+3592) 980 48 24, (+35952) 69 55 33
E office@gtbulgaria.com
W www.gtbulgaria.com

ДОКЛАД НА НЕЗАВИСИМИЯ ОДИТОР

До: Управляващите
Доброволен пенсионен фонд „Съгласие“
Гр. София

Доклад върху финансовия отчет

Ние извършихме одит на приложения финансова отчетност на Доброволен пенсионен фонд „Съгласие“, включващ отчет за нетните активи в наличност за доходи към 31 декември 2015 г., отчет за промени в размера на нетните активи в наличност за доходи и отчет за паричните потоци за годината, завършваща на тази дата, както и обобщеното оповестяване на съществените счетоводни политики и другите пояснителни приложения.

Отговорност на ръководството за финансовия отчет

Ръководството е отговорно за изготвянето и достоверното представяне на този финансов отчет, в съответствие с Международните стандарти за финансово отчитане, приети от ЕС и българското законодателство и за такава система за вътрешен контрол, каквато ръководството определи като необходима за изготвянето на финансов отчет, който да не съдържа съществени отклонения, независимо дали те се дължат на измама или грешка.

Отговорност на одитора

Нашата отговорност се свежда до изразяване на одиторско мнение върху този финансов отчет, основаващо се на извършения от нас одит. Нашият одит бе проведен в съответствие с Международните одиторски стандарти. Тези стандарти налагат спазване на етичните изисквания, както и одитът да бъде планиран и проведен така, че ние да се убедим в разумна степен на сигурност доколко финансовият отчет не съдържа съществени отклонения.

Одитът включва изпълнението на процедури с цел получаване на одиторски доказателства относно сумите и оповестяванията, представени във финансовия отчет. Избраните процедури зависят от преценката на одитора, включително оценката на рисковете от съществени отклонения във финансовия отчет, независимо дали те се дължат на измама или на грешка. При извършването на тези оценки на риска одиторът взема под внимание системата за вътрешен контрол, свързана с изготвянето и достоверното представяне на финансовия отчет от страна на Фонда, за да разработи

одиторски процедури, които са подходящи при тези обстоятелства, но не с цел изразяване на мнение относно ефективността на системата за вътрешен контрол на Фонда. Одитът също така включва оценка на уместността на прилаганите счетоводни политики и разумността на приблизителните счетоводни оценки, направени от ръководството, както и оценка на цялостното представяне във финансовия отчет.

Считаме, че извършеният от нас одит предоставя достатъчна и подходяща база за изразеното от нас одиторско мнение.

Мнение

По наше мнение финансовият отчет дава вярна и честна представа за финансовото състояние на **Доброволен пенсионен фонд „Съгласие“** към 31 декември 2015 г., както и за финансовите резултати от дейността и за паричните потоци за годината, завършваща тогава, в съответствие с Международните стандарти за финансово отчитане, приети от ЕС и българското законодателство.

Параграф за обръщане на внимание

Обръщаме внимание на пояснение 17.2 "Анализ на кредитния риск" към финансовия отчет, където се описва несигурност относно събирамостта на просрочени вземания с балансова стойност в размер на 693 хил. лв. след обезценка. Въпреки че ръководството е предприело всички възможни действия за защита на правните и финансови интереси на Фонда, към датата на настоящото одиторско мнение съществува несигурност кога и в какъв размер просрочените вземания ще бъдат възстановени на Фонда. Нашето мнение не е модифицирано във връзка с този въпрос.

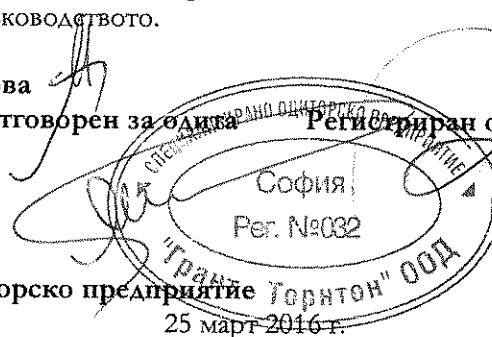
Доклад върху други правни и регуляторни изисквания – Годишен доклад за дейността към 31 декември 2015 г.

Ние прегледахме годищния доклад за дейността към 31 декември 2015 г. на **Доброволен пенсионен фонд „Съгласие“**, който не е част от финансовия отчет. Историческата финансова информация, представена в годищния доклад за дейността, съставен от ръководството, съответства в съществените си аспекти на финансата информация, която се съдържа във финансовия отчет към 31 декември 2015 г., изготвен в съответствие с Международните стандарти за финансово отчитане, приети от ЕС и българското законодателство. Отговорността за изготвянето на годищния доклад за дейността се носи от ръководството.

д-р Мариана Михайлова
Регистриран одитор отговорен за одита

д-р Таня Коточева
Регистриран одитор отговорен за одита

Марий Апостолов
Управител
Грант Торнтон ООД
Специализирано одиторско предприятие "Грантън" ООД

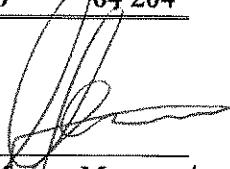
Доброволен пенсионен фонд "Съгласие"
Финансов отчет
31 декември 2015 г.

1

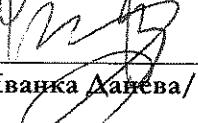
Отчет за нетните активи в наличност за доходи към 31 декември

	Пояснение	2015 '000 лв	2014 '000 лв
Активи			
Инвестиционни имоти	6	3 426	3 426
Финансови активи, отчитани по справедлива стойност в печалбата или загубата	7	52 733	56 991
Вземания	8	2 101	3 004
Вземания от ПОК	14.2	-	29
Парични средства	9	11 003	776
Общо активи		69 263	64 226
Пасиви			
Задължения към осигурени лица		3	3
Задължения към свързани лица	14.2	49	10
Задължения поrepo сделки и други	10	345	9
		397	22
Нетни активи в наличност за доходи	11	68 866	64 204

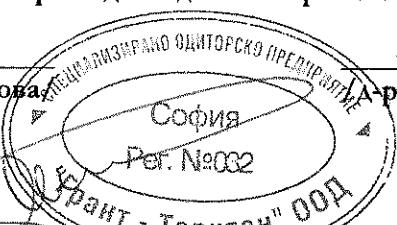
Съставил:
/Татяна Петрова/

Главен изпълнителен директор:
/Милен Марков/

Дата: 21 март 2016 г.

Изпълнителен директор:
/Иванка Данова/

Заверили съгласно одиторски доклад от 25 март 2016 г.

/д-р Мариана Михайлова/
д-р Таня Коточева/

Марий Апостолов
Управител
Грант Торнтон ООД
Специализирано одиторско предприятие

Отчет за промени в размера на нетните активи в наличност за доходи за годината, приключваща на 31 декември

	Пояснение	2015 '000 лв	2014 '000 лв
Печалби от финансови активи и пасиви, отчитани по справедлива стойност в печалбата или загубата, нетно	12	4 654	3 408
Загуба от инвестиционни имоти	6	(14)	(14)
Печалба от инвестиране на средствата на фонда		4 640	3 394
Вноски за осигурени лица	11.1	5 764	5 163
Постъпили суми за осигурени лица, прехвърлени от други пенсионни фондове	11.1	696	3 820
Постъпили суми от пожизнения пенсионен резерв от ПОК	11.1	-	-
Увеличения, свързани с осигурителни вноски		6 460	8 983
Изплатени суми по осигурителни договори	11.1	(4 684)	(4 279)
Преведени суми на лица, преминали в други пенсионни фондове	11.1	(1 311)	(816)
Преведени средства на държавния бюджет	11.1	(22)	(26)
Удръжки и такси за пенсионноосигурителната Компания	13	(421)	(333)
Намаления, свързани с осигурителни вноски		(6 438)	(5 454)
Увеличение, нетно		4 662	6 923
Нетни активи в наличност в начало на периода		64 204	57 281
Нетни активи в наличност в края на периода		68 866	64 204

Съставил:

/Татяна Петрова/

Дата: 21 март 2016 г.

Главен изпълнителен директор:

/Михаил Марков/

Заверили съгласно одиторски доклад от 25 март 2016 г.

/д-р Мариана Михайлова/

Марий Апостолов

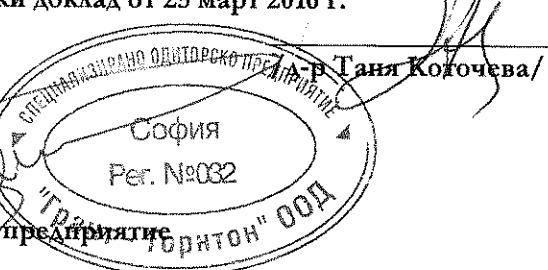
Управител

Грант Торнтон ООД

Специализирано одиторско предприятие

Изпълнителен директор:

/Иванка Данева/

Отчет за паричните потоци за годината, приключваща на 31 декември

	Пояснение	2015 '000 лв	2014 '000 лв
Оперативна дейност			
Постъпления, свързани с осигурени лица	11.1	5 764	5 163
Плащания, свързани с осигурени лица и пенсионери	11.1	(4 592)	(4 188)
Плащания към пенсионери	11.1	(92)	(91)
Платени такси на ПОК	14.2	(505)	(574)
Възстановени такси от ПОК	14.2	153	110
Пенсионен резерв	11.1	-	-
Постъпления от други пенсионни фондове	11.1	696	3 820
Плащания към други пенсионни фондове	11.1	(1 311)	(816)
Други парични потоци от оперативна дейност, нетно			(28)
		(26)	(28)
Паричен поток от оперативна дейност		87	3 396
Инвестиционна дейност			
Получени лихви и дивиденти		1 884	2 206
Придобиване на финансови активи		(17 059)	(21 936)
Постъпления от продажба на финансови активи		22 780	18 947
Плащания за инвестиционни имоти	6	(20)	(20)
Постъпления от инвестиционни имоти		7	7
Паричен поток от инвестиционна дейност		7 592	(796)
Нетно намаление/увеличение на парични средства и еквиваленти		7 679	2 600
Парични средства и еквиваленти в началото на периода		3 123	506
Печалба от валутна преоценка на парични средства		201	17
Парични средства и еквиваленти в края на периода		11 003	3 123
Съставил:	/Татяна Петрова/	/Милен Марков/	
Дата: 21 март 2016 г.		София	
Заверили съгласно одиторски доклад от 25 март 2016 г.		Иванка Данева/	
/д-р Мариана Михайлова/			
Марий Апостолов			
Управител			
Грант Торнтон ООД			
Специализирано одиторско предприятие			

Пояснения към финансовия отчет

1. Обща информация

Доброволният пенсионен фонд "Съгласие" (ДПФ "Съгласие" или "Фондът") е вписан в Регистъра на фондовете за допълнително доброволно пенсионно осигуряване по ф.д. № № 12370/2000 г. при Софийски градски съд.

Фондът е отделно юридическо лице, което се представлява при взаимоотношенията си с трети лица от Пенсионно осигурителна компания "Съгласие" АД (ПОК).

С решение №338-ДПФ/25.08.2003 г. Комисията за финансов надзор дава на ПОК "Съгласие" разрешение за управление на ДПФ "Съгласие".

ПОК "Съгласие" е с едностепенна система на управление. Съветът на директорите е в състав:

- Милен Марков – председател и членове:
- Камен Колев,
- Галина Тодорова,
- Иванка Данева и
- Анатолий Величков.

Фондът е създаден за неопределен срок.

Фондът не отговаря с активите си за задълженията и за загубите на Дружеството, което го управлява и представлява.

Фондът няма служители.

2. Осигурителни и пенсионни договори

Доброволен пенсионен фонд "Съгласие" извършива допълнително доброволно пенсионно осигуряване за лична допълнителна доброволна пенсия. Покритите осигурителни случаи са: старост, инвалидност и смърт. Всяко физическо лице, навършило 16 години може доброволно да се осигурява или да бъде осигурявано.

Пенсионните схеми, които се предлагат, са разработени на предварително определени осигурителни вноски.

Осигурителните вноски за доброволно осигуряване могат да бъдат за сметка на самото лице и/или работодател и/или друг осигурител.

Отделните пенсионните схеми са:

- индивидуална пенсионна схема – на основата на еднократни или периодични вноски за сметка на осигуреното лице;
- колективна пенсионна схема – на основата на еднократни или периодични вноски за сметка на друг осигурител или работодател;

Допълнителните пенсии са пожизнени и срочни, по избор на осигуреното лице, като вида на пенсията и срока на нейното получаване се посочват в пенсионния договор при придобиване на право на допълнителна пенсия.

Плащанията са под формата на:

- допълнителни пенсии за старост и инвалидност;
- единократно или разсрочено изплащане на средствата по индивидуалната партида;
- изплащане на наследствена пенсия;
- единократно или разсрочено изплащане на наследниците на остатъка от средствата по индивидуалната партида на осигурените лица или пенсионера;

Размерът на личната пожизнена допълнителна пенсия за старост се изчислява на основата на:

- натрупаните средства по индивидуалната партида;
- техническия лихвен процент;
- биометрични таблици;

Право на допълнителна пенсия може да се придобие и чрез внасяне на единократни вноски, като техният размер се определя на базата на акционерски разчети.

Техническият лихвен процент и биометричните таблици се одобряват от заместник председателя на Комисията за финансов надзор, ръководещ Управление "Осигурителен надзор".

Осигурителният договор се прекратява в следните случаи:

- при смърт на осигурения;
- когато осигуреното лице прехвърли в полза на трето лице или друг пенсионен фонд цялата сума, натрупана в неговата индивидуална партида;
- при изтегляне на цялата сума, натрупана по неговата индивидуална партида.

Доходността от инвестирането на активите на Доброволен пенсионен фонд "Съгласие" за периода 30.12.2013 г.- 30.12.2015 г. е 4.58% на годишна база (по данни на КФН).

Основни данни за ДПФ „Съгласие“ за 2014 г. '000 лв

Постъпили вноски от осигурени лица през периода	5 764
Изплатени суми през периода	(6 017)
Удържани такси	(421)
Доход за разпределение, в т.ч.	4 640
На осигурените лица	4 315
Всичко активи, в т.ч.	69 263
На осигурени лица	68 866
Задължения към осигурените лица, в т.ч.	6 869
Дългосрочни	6 866

3. Основа за изготвяне на финансовите отчети

Финансовият отчет на Фонда е съставен в съответствие с Международните стандарти за финансово отчитане (МСФО), разработени и публикувани от Съвета по международни счетоводни стандарти (CMCC) и приети от Европейския съюз (ЕС).

Финансовият отчет е съставен в български лева, което е функционалната валута на Фонда. Всички суми са представени в хиляди лева ('000 лв.), включително сравнителната информация за 2013 г., освен ако не е посочено друго.

Към датата на изготвяне на настоящия финансов отчет ръководството е направило преценка на способността на Фонда да продължи своята дейност като действащо предприятие на база на наличната информация за предвидимото бъдеще. След извършения преглед на дейността ръководството очаква, че Фонда има достатъчно финансови ресурси, за да продължи оперативната си дейност в близко бъдеще и продължава да прилага принципа за действащо предприятие при изготвянето на финансовия отчет.

4. Промени в счетоводната политика

4.1. Нови стандарти, изменения и разяснения към МСФО, които са влезли в сила от 1 януари 2015 г.

Фондът прилага следните нови стандарти, изменения и разяснения към МСФО, разработени и публикувани от Съвета по международни счетоводни стандарти, които имат ефект върху финансовия отчет на Фонда и са задължителни за прилагане от годишния период, започващ на 1 януари 2015 г.:

Годишни подобрения 2012 г. в сила от 1 юли 2014 г., приети от ЕС за годишни периоди на или след 1 февруари 2015 г.

- МСФО 13 „Оценяване на справедлива стойност“;
- МСФО 9 „Финансови инструменти“ и МСС 37 „Провизии, условни пасиви и условни активи“;
- МСС 39 „Финансови инструменти: признаване и оценяване“.

Годишни подобрения 2013 г. в сила от 1 юли 2014 г., приети от ЕС за годишни периоди на или след 1 януари 2015 г.

- МСФО 13 „Оценяване на справедлива стойност“;

14.2. Стандарти, изменения и разяснения, които все още не са влезли в сила и не се прилагат от по-ранна дата от Фонда

Следните нови стандарти, изменения и разяснения към съществуващи вече стандарти са публикувани, но не са влезли в сила за финансовата година, започваща на 1 януари 2015 г. и не са били приложени от по-ранна дата от Фонда:

МСФО 9 „Финансови инструменти“ в сила от 1 януари 2018 г., все още не е приет от ЕС

Съветът по международни счетоводни стандарти (CMCC) издале МСФО 9 „Финансови инструменти“, като завърши своя проект за замяна на МСС 39 „Финансови инструменти: признаване и оценяване“. Новият стандарт въвежда значителни промени в класификацията и оценяването на финансови активи и нов модел на очакваната кредитна загуба за обезценка на финансови активи. МСФО 9 включва и ново ръководство за

отчитане на хеджирането. Ръководството на Фонда е все още в процес на оценка на ефекта на МСФО 9 върху финансовия отчет.

МСФО 9 „Финансови инструменти“ (изменен) – Отчитане на хеджирането, в сила от 1 януари 2018 г., все още не е приет от ЕС

Измененията водят до съществена промяна в отчитането на хеджирането, която позволява на дружествата да отразяват техните дейности във връзка с управлението на риска по-добре във финансовите отчети.

МСФО 10 „Консолидирани финансови отчети“ и МСС 28 „Инвестиции в асоциирани предприятия и съвместни предприятия“ (изменени), в сила от 1 януари 2016 г., все още не са приети от ЕС

МСФО 10 „Консолидирани финансови отчети“, МСФО 12 „Оповестяване на дялови участия в други предприятия“ и МСС 28 „Инвестиции в асоциирани предприятия и съвместни предприятия“ – Инвестиционни дружества (изменени), в сила от 1 януари 2016 г., все още не са приети от ЕС

МСФО 11 „Съвместни ангажименти“ (изменен) – Придобиване на дял в съвместна дейност, в сила от 1 януари 2016 г., все още не е приет от ЕС

МСФО 14 „Отсрочени сметки при регулирани цени“ в сила от 1 януари 2016 г., все още не е приет от ЕС

МСФО 15 „Приходи от договори с клиенти“ в сила от 1 януари 2017 г., все още не е приет от ЕС

МСС 1 „Представяне на финансови отчети“ (изменен) – Оповестявания, в сила от 1 януари 2016 г., все още не е приет от ЕС

Тези изменения са част от инициативата на СМСС за подобряване на представянето и оповестяването във финансовите отчети. Те изясняват указанията в МСС 1 относно същественост, обобщаване, представянето на междинни сборове, структурата на финансовите отчети и оповестяване на счетоводната политика.

МСС 16 „Имоти, машини и съоръжения“ и МСС 38 „Нематериални активи“ (изменени), в сила от 1 януари 2016 г., все още не са приети от ЕС

МСС 16 „Имоти, машини и съоръжения“ и МСС 41 „Земеделие“ (изменени) – Плодоносни растения, в сила от 1 януари 2016 г., все още не са приети от ЕС

МСС 27 „Индивидуални финансови отчети“ (изменен), в сила от 1 януари 2016 г., все още не е приет от ЕС

Годишни подобрения 2014 г. в сила от 1 януари 2016 г., все още не са приети от ЕС

Тези изменения засягат 4 стандарта:

- МСФО 5 „Нетекущи активи, държани за продажба, и преустановени дейности“ относно методи на отписване;
- МСФО 7 „Финансови инструменти: оповестяване“ относно договори за услуги;
- МСС 19 „Доходи на наети лица“ относно дисконтови проценти;
- МСС 34 „Междинно финансово отчитане“ относно оповестяване на информация.

5. Счетоводна политика

5.1. Общи положения

Най-значимите счетоводни политики, прилагани при изготвянето на този финансов отчет, са представени по-долу.

Финансовият отчет е изготвен при спазване на принципите за оценяване на всички видове активи, пасиви, приходи и разходи, съгласно МСФО. Базите за оценка са оповестени подробно по-нататък в счетоводната политика към финансовия отчет.

Следва да се отбележи, че при изготвянето на представения финансов отчет са използвани счетоводни оценки и допускания. Въпреки че те са базирани на информация, предоставена на ръководството към датата на изготвяне на финансовия отчет, реалните резултати могат да се различават от направените оценки и допускания.

5.2. Сделки в чуждестранна валута

Сделките в чуждестранна валута се отчитат във функционалната валута на Фонда по официалния обменен курс към датата на сделката (обявения фиксинг на Българска народна банка). Печалбите и загубите от курсови разлики, които възникват при уреждането на тези сделки и преоценяването на паричните позиции в чуждестранна валута към края на отчетния период, се признават в печалбата или загубата.

Непаричните позиции, оценявани по историческа цена в чуждестранна валута, се отчитат по обменния курс към датата на сделката (не са преоценени). Непаричните позиции, оценявани по справедлива стойност в чуждестранна валута, се отчитат по обменния курс към датата, на която е определена справедливата стойност.

5.3. Отчитане по сегменти

Фондът развива дейност само в един икономически сектор поради правните ограничения и целта, за която е създаден. Поради тези причини няма да бъде показана информация за различни сегменти.

5.4. Приходи

Основните приходи на Фонда са от инвестиции, включващи преоценка на ценни книжа, реализирани печалби или загуби от сделки с ценни книжа, лихви от банкови влогове, депозити и лихвоносни ценни книжа, получени дивиденти.

Приходите от дивиденти се признават в печалбата или загубата в момента на възникване на правото за получаване на дивидента.

Приходите от лихви се признават на принципа на текущо начисляване.

Разликите от промените в оценката на финансовите инструменти спрямо пазарната им цена, се отчитат като текущ приход или разход от преоценки на финансови активи, когато тези активи са държани за търгуване.

Разликата между преоценената стойност и продажната цена на финансовите инструменти при сделки с тях, се признават като текущи приходи или разходи от операции с инвестиции.

5.5. Разходи

Разходи се признават в отчета за промени в размера на нетните активи в наличност за доходи за периода, за който се отнасят.

5.6. Инвестиционни имоти

Фондът отчита като инвестиционни имоти земя и стради, които се държат по-скоро за получаване на приходи от наем или за увеличение на капитала или и за двете, отколкото за:

- използване при производствена дейност или административни цели

- продажба в рамките на обичайната икономическа дейност.

Инвестиционните имоти се признават като актив във финансовия отчет на Фонда само при условие, че са изпълнени следните две изисквания:

- вероятно е да бъдат получени бъдещи икономически изгоди от инвестиционните имоти
- стойността на инвестиционните имоти може надеждно да бъде оценена.

Инвестиционните имоти се оценяват първоначално по себестойност, включваща покупната цена и всякакви разходи, които са пряко свързани с инвестиционния имот – например хонорари за правни услуги, данъци по прехвърляне на имота и други разходи по сделката.

След първоначалното им признаване инвестиционните имоти, се отчитат като се използва моделът на справедливата стойност. Справедливата стойност представлява най-вероятната цена, която може да бъде получена на пазара към датата на баланса.

Инвестиционните имоти се преоценяват на тримесечна база и се включват в отчета за за нетни активи в наличност за доходи по пазарните им стойности. Те се определят от независими оценители с професионална квалификация и значителен професионален опит в зависимост от характера и местонахождението на инвестиционните имоти, базирайки се на доказателства за пазарните условия.

Промени в справедливата цена на инвестиционните имоти или стойността на продажбата на инвестиционния имот се отразява на реда: „Резултат от инвестиционни имоти” в Отчета за промени в размера на нетните активи в наличност за доходи.

Последващите разходи, свързани с инвестиционни имоти, които вече са признати във финансовите отчети на Фонда, се прибавят към балансовата стойност на имотите, когато е вероятно Фондът да получи бъдещи икономически изгоди, надвишаващи първоначално оценената стойност на съществуващите инвестиционни имоти. Всички други последващи разходи се признават за разход в периода, в който са възникнали.

Фондът отписва инвестиционните си имоти при продажбата им или при трайното им изваждане от употреба, в случай че не се очакват никакви икономически изгоди от тяхната продажба. Печалбите или загубите, възникващи от изваждането им от употреба или продажбата им, се признават в Отчета за промени в размера на нетните активи в наличност за доходи и се определят като разлика между нетните постъпления от продажбата и балансовата стойност на актива.

5.7. Финансови инструменти

Финансовите активи и пасиви се признават, когато Фондът стане страна по договорни споразумения, включващи финансови инструменти.

Финансов актив се отписва, когато се загуби контрол върху договорните права, които съставляват финансния актив, т.е. когато са изтекли правата за получаване на парични потоци или е прехвърлена значимата част от рисковете и изгодите от собствеността.

Финансов пасив се отписва при неговото погасяване, изплащане, при анулиране на сделката или при изтичане на давностния срок.

При първоначално признаване на финансовый актив и финансовый пасив Фондът ги оценява по справедлива стойност плюс разходите по сделката, с изключение на финансовите активи и пасиви, отчитани по справедлива стойност в печалбата или загубата, която се

признават първоначално по справедлива стойност.

Финансовите активи се признават на датата на уреждането.

Финансовите активи и финансовите пасиви се оценяват последващо, както е посочено по-долу.

5.7.1. Финансови активи

С цел последващо оценяване на финансовите активи, с изключение на хеджиращите инструменти, те се класифицират в следните категории:

- кредити и вземания;
- финансови активи, отчитани по справедлива стойност в печалбата или загубата.

Финансовите активи се разпределят към отделните категории в зависимост от целта, с която са придобити. Категорията на даден финанс инструмент определя метода му на оценяване и дали приходите и разходите се отразяват в печалбата или загубата. Всички финансови активи с изключение на тези, отчитани по справедлива стойност в печалбата или загубата, подлежат на тест за обезценка към датата на финансовия отчет. Финансовите активи се обезценяват, когато съществуват обективни доказателства за това. Прилагат се различни критерии за определяне на загубата от обезценка в зависимост от категорията на финансовите активи, както е описано по-долу.

Всички приходи и разходи, свързани с притежаването на финансови инструменти, се отразяват в печалбата или загубата при получаването им, независимо от това как се оценява балансовата стойност на финансовия актив, за който се отнасят.

Тестове за обезценка се извършват към всяка дата на изготвяне на Отчет за нетните активи в наличност за доходи, за да се определи дали са налице обективни доказателства за наличието на обезценка на конкретни финансови активи или групи финансови активи.

Кредити и вземания

Кредити и вземания, възникнали първоначално в Дружеството, са недеривативни финансови инструменти с фиксирани плащания, които не се търгуват на активен пазар. Кредитите и вземанията последващо се оценяват по амортизирана стойност, като се използва методът на ефективната лихва, намалена с размера на обезценката. Всяка промяна в стойността им се отразява в печалбата или загубата за текущия период. Парите и паричните еквиваленти, търговските и по-голямата част от други вземания на Дружеството спадат към тази категория финансови инструменти. Дисконтиране не се извършва, когато ефектът от него е незначителен.

Значими вземания се тестват за обезценка по отделно, когато са просрочени към датата на финансовия отчет или когато съществуват обективни доказателства, че контрагентът няма да изпълни задълженията си. Всички други вземания се тестват за обезценка по групи, които се определят в зависимост от индустрията и региона на контрагента, както и от други кредитни рискове, ако съществуват такива. В този случай процентът на обезценката се определя на базата на исторически данни относно непогасени задължения на контрагенти за всяка идентифицирана група.

Финансови активи, отчитани по справедлива стойност в печалбата или загубата

Финансови активи, отчитани по справедлива стойност в печалбата или загубата, са активи, които са държани за търгуване или са определени при първоначалното им признаване като финансови активи, отчитани по справедлива стойност в печалбата или загубата.

Всички деривативни финансови активи, освен ако не са специално определени като хеджиращи инструменти, попадат в тази категория. Активите от тази категория се оценяват по справедлива стойност, чийто изменения се признават в печалбата или загубата. Всяка печалба или загуба, произтичаща от деривативни финансови инструменти, е базирана на промени в справедливата стойност, която се определя от транзакции на активен пазар или посредством оценъчни методи при липсата на активен пазар.

След първоначално признаване всички финансови активи по справедливата стойност в печалбата или загубата се оценяват по справедливата им стойност, с изключение на онези инструменти, за които няма пазарни котировки на активен пазар и чиято справедлива стойност не може да бъде надеждно определена.

Справедливата стойност на финансовите инструменти се определя към края на всеки ден на база пазарни котировки на цената им, без в нея да се включват разходите по осъществяване на сделката. В случай, че такива котировки не съществуват, справедливата стойност на финансовите активи се определя чрез техники за оценка, в съответствие с приетите правила за оценка на активите на Фонда.

Основните използвани методи за преоценка са посочени по-долу, в зависимост от типа на инструмента:

Акции и права, приети за търговия на регулиран пазар

Последващата оценка на акции и права, приети за търговия на регулиран пазар, се извършва по

- среднопретеглената цена на сключените с тях сделки за предходния работен ден, обявена в борсовия бюлетин, ако обемът на сключените с тях сделки за деня е не по-малък от 1 на сто от обема на съответната емисия;
- ако не може да се определи цена по реда на предходната разпоредба, цената на акциите, съответно на правата, се определя като средноаритметична на най-високата цена "купува" от поръчките, които са активни към края на търговската сесия на регулирания пазар за предходния работен ден, и среднопретеглената цена на сключените със съответните ценни книжа сделки също за предходния работен ден. Цената се определя по този ред само в случай, че има сключени сделки и подадени поръчки с цена "купува";
- ако не може да се определи цена по реда на предходните две разпоредби, оценката се извършва по най-високата цена "купува" за съответните ценни книжа от поръчките, активни към края на търговската сесия на регулирания пазар за предходния работен ден;
- Метод: Оценка на акции/дялове по чл. 176, ал. 1, т. 10 от Кодекса за социално осигуряване:
- по последната определена и обявена цена на обратно изкупуване до 12 часа в деня на оценката. В случай че след този час в деня на последващата оценка е определена и обявена цена за обратно изкупуване, ПОК „СЪГЛАСИЕ“ АД уведомява заместник – председателя за това.
- в случаите на изчисляване и обявяване на повече от една цена за обратно изкупуване на една акция/дял в зависимост от различни условия (срока, в рамките на който е държана акцията/дяла и др.), оценката се извършва по последната определена и

обявена от дружеството цена на обратно изкупуване, която съответства на условията, на които отговарят притежаваните от пенсионния фонд акции/дялове на инвестиционното дружество/ договорния фонд;

- В случаите, когато не е достигнат законово определеният минимален размер на нетната стойност на активите на договорен фонд, последващата оценка на издадените от него дялове се извършва по последната определена и обявена до 12 часа в деня на оценката емисионна стойност на един дял, намалена с размера на предвидените в правилата на договорния фонд разходи по емитирането и по обратното изкупуване на един дял. В случай че след този час в деня на последващата оценка е определена и обявена емисионна стойност на един дял, ПОК „СЪГЛАСИЕ“ АД уведомява заместник-председателя за това.
  - В случаите, когато борсова търговия не се провежда в работни за Република България дни, поради обявена последна търговска сесия за годината, за последваща оценка за работните дни до края на годината на акциите и правата, за които са налице условията описани по-горе към деня на последната търговска сесия, се приема последващата оценка, валидна за деня, следващ деня на последната търговска сесия. Това правило не се прилага, когато на регулирания пазар не се провеждат търговски сесии за повече от 5 работни дни.
  - При невъзможност да се приложат начините за оценка описани по-горе, последващата оценка на акции, приети за търговия на регулиран пазар се извършва по един от следните методи:
    - метод на пазарните множители на дружества аналоги чрез използване на модела на пазарните множители на дружество аналог
    - метод на нетната балансова стойност на активите
    - метод на дисконтираните нетни парични потоци

Прилагането на даден метод следва да се аргументира подробно, като се обоснове методиката за изчисление на цените. Избраният метод се прилага последователно при оценката на съответната ценна книга.

Акции и/или дялове, издадени от колективни инвестиционни схеми по реда на Закона за публичното предлагане на ценни книжа

Последващата оценка на тези акции или дялове се извършва по:

- Последваща оценка на акции, съответно на дялове по чл.176, ал.1, т.14 от Кодекса за социално осигуряване, се извършва по последната определена и обявена цена на обратно изкупуване до 12 ч. българско време в деня на оценката. В случай че след този час в деня на последващата оценка е определена и обявена цена за обратно изкупуване, ПОК „СЪГЛАСИЕ“ АД уведомява заместник-председателя за това.
- В случаите на временно спиране на обратното изкупуване на акциите, съответно на дяловете, последващата им оценка се извършва или по последната определена и обявена цена на обратно изкупуване, или по справедлива стойност, определена по метода на нетната балансова стойност на активите съгласно последния оповестен счетоводен баланс на колективната инвестиционна схема - която от двете величини е изчислена по най-актуални данни за нетните активи на схемата. Извън тези случаи, когато правилата на колективна инвестиционна схема предвиждат определени условия, при които не се осъществява обратно изкупуване на акции,

съответно на дялове, последващата им оценка се извършва по последната определена и обявена нетна стойност на активите на една акция, съответно - на един дял.

- Извън случаите по предходната точка, когато правилата на колективна инвестиционна схема предвиждат определени условия, при които не се съществува обратно изкупуване на акции, съответно на дялове, последващата им оценка се извършва по последната определена и обявена до 12 ч. българско време в деня на оценката нетна стойност на активите на една акция, съответно на един дял. В случай че след този час в деня на последващата оценка е определена и обявена нетна стойност на активите на една акция, съответно на един дял, ПОК „СЪГЛАСИЕ“ АД уведомява заместник-председателя за това.

Облигации отговарящи на условията по чл. 176, ал. 1, т. 4, 6 - 8 от Кодекса за социално осигуряване, приети за търговия на регулиран пазар

Последващата оценка на тези облигации, се извършва по:

- среднопретеглена нетна цена на сключените с тях сделки за предходния работен ден (ден "T"), обявена в борсовия бюлетин, към която се добавя дължимият лихвен купон за деня, за който се отнася оценката, обявен в борсовия бюлетин от ден "T-2", ако обемът на сключените с тези облигации сделки за деня е не по-малък от 3 на сто от обема на съответната емисия;
- ако не може да се определи цена по реда на предходната точка, последващата оценка се извършва по обявената в борсовия бюлетин най-висока нетна цена "купува" от поръчките за ценни книжа от съответната емисия, които са активни към края на търговската сесия за предходния работен ден (ден "T"), към която се добавя дължимият лихвен купон за деня, за който се отнася оценката, обявен в борсовия бюлетин от ден "T-2", при условие че общата нетна стойност на поръчките с най-висока нетна цена "купува" е не по-ниска от 30 000 лв.
- ако не може да се приложи нито една от предходните две точки, последваща оценка на облигации се извършва по метода на дисконтираните парични потоци или по друг подходящ метод, посочен в Правилата на Фонда.

Ценни книжа отговарящи на условията по чл. 176, ал. 1, т. 9 от Кодекса за социално осигуряване, които не се търгуват на регулирани пазари

Последващата оценка на тези ценни книжа се извършва по метода на дисконтираните парични потоци или по друг подходящ метод, посочен в Правилата на фонда;

Издадените в чужбина от българската държава облигации, облигации по чл. 176, ал. 1, т. 7 от Кодекса за социално осигуряване, приети за търговия на регулиран пазар в държава членка, и ценни книжа по чл. 176, ал. 1, т. 11, т. 12, букви "а" и "б" и т. 13, букви "а" и "б" от Кодекса за социално осигуряване

Последващата оценка на тези ценни книжа се извършва по:

- последна цена на сключена с тях сделка за предходния работен ден, обявена в електронна система за ценова информация за финансови инструменти. Когато се обявява нетна цена на облигации, последващата им оценка се извършва, като към тази цена се прибави дължимият лихвен купон към датата, за която се отнася оценката;

- ако не може да се определи цена по реда на предходната точка, последващата оценка на ценните книжа се извършва по последна цена "купува" за предходния работен ден, обявена в електронна система за ценова информация за финансови инструменти. Когато се обявява нетна цена на облигации, последващата им оценка се извършва, като към тази цена се прибави дължимият лихвен купон към датата, за която се отнася оценката;
- при невъзможност да се приложат начините за оценка по предходните две точки се използва методът на съпоставими цени за ценни книжа със сходни условия за плащане, падеж и рейтинг или други общоприети методи, определени в правилата на Фонда.

Акции, включени в индекси на регулирани пазари на ценни книжа, приети за търговия на регулирани пазари на ценни книжа в държави – членки или приети за търговия на регулирани пазари на ценни книжа в държави, посочени в наредба на Комисията за Финансов Надзор (КФН)

Последващата оценка се извършва по:

- последна цена на склучена с тях сделка за предходния работен ден при затваряне на регулирания пазар, на който те се търгуват;
- ако не може да се определи цена по предходната точка, последващата оценка на ценните книжа се извършва по най-високата цена "купува", обявена за предходния работен ден при затваряне на регулирания пазар, на който тези ценни книжа се търгуват;
- в случай че не може да бъдат приложени предходните две точки, последващата оценка се извършва по един от методите и моделите за оценка на акции посочени в правилата.
- последваща оценка на акции и/или дялове на колективна инвестиционна схема, която инвестира само в ценни книжа и депозити по чл.176, ал.1, т.1- 9, 11, 12, 13 и 15 от КСО и чието седалище или седалището на управляващото я дружество се намира в държава – членка на Европейския съюз, или в друга държава – страна по Споразумението за Европейско икономическо пространство, съответно в държава, посочена в наредба на КФН, се извършва по последната определена и обявена цена на обратно изкупуване до 12 ч. българско време в деня на оценката.

Държавните ценни книжа, издадени от българската държава и емитирани в страната

Последващата оценка на тези ценни книжа се извършва по:

- средна брутна цена на всяка емисия за предходния работен ден на вторичния междубанков пазар. Средната цена се формира като средноаритметична от цените "купува" и "продава", за съответната емисия по котировките, обявени от не по-малко от трима първични дилъри на държавни ценни книжа при невъзможност да се приложи горепосочения начин за оценка се използва методът на линейна интерполяция.

5.7.2. Финансови пасиви

Финансовите пасиви включват задължения към Дружеството, управляващо Фонда и

задължения по репо-сделки.

Финансовите пасиви се признават тогава, когато съществува договорно задължение за плащане на парични суми или друг финансов актив на друго предприятие или договорно задължение за размяна на финансови инструменти с друго предприятие при потенциално неблагоприятни условия.

Финансовите пасиви се оценяват последващо по амортизирана стойност, като се използва методът на ефективната лихва, с изключение на финансови инструменти, държани за търгуване или определени за оценяване по справедлива стойност в печалбата или загубата, които се оценяват по справедлива стойност с отчитане на промените в печалбата или загубата.

Задълженията се признават първоначално по номинална стойност и впоследствие се оценяват по амортизируема стойност, намалена с плащания по уреждане на задължението.

5.7.3. Договори за продажба и обратно изкупуване на ценни книжа

Ценни книжа могат да бъдат давани под наем или продавани с ангажимент за обратното им изкупуване (репо-сделка). Тези ценни книжа продължават да се признават в отчета за нетните активи в наличност за доходи, когато всички съществени рискове и изгоди от притежаването им остават за сметка на Фонда. В този случай се признава задължение към другата страна по договора в отчета за нетните активи в наличност за доходи, когато Фондът получи паричното възнаграждение.

Аналогично, когато Фондът взима под наем или купува ценни книжа с ангажимент за обратната им продажба (обратна репо-сделка), но не придобива рисковете и изгодите от собствеността върху тях, сделките се третират като предоставени обезпечени заеми, когато паричното възнаграждение е платено. Ценните книжа не се признават в отчета за нетните активи в наличност за доходи.

Разликата между продажната цена и цената при обратното изкупуване се признава разсрочено за периода на договора, като се използва метода на ефективната лихва. Ценните книжа, отдадени под наем, продължават да се признават в отчета за нетните активи в наличност за доходи. Ценни книжа, взети под наем, не се признават в отчета за нетните активи в наличност за доходи, освен ако не са продадени на трети лица, при което задължението за обратно изкупуване се признава като търговско задължение по справедлива стойност и последващата печалба или загуба се включва в нетния оперативен резултат.

Когато Фондът взима под наем или купува ценни книжа с ангажимент за обратната им продажба (обратна репо-сделка), но придобива изгодите и/или рисковете и от собствеността върху тях, ценните книжа се признават в отчета за нетните активи в наличност за доходи.

5.8. Пари и парични еквиваленти

Фондът отчита като пари и парични еквиваленти наличните пари в брой, парични средства по банкови сметки, депозити до три месеца, краткосрочни и високоликвидни инвестиции, които са лесно обръщаеми в паричен еквивалент и съдържат незначителен риск от промяна в стойността си.

5.9. Резерв за гарантиране на минимална доходност

Доброволният пенсионен фонд не създава пенсионни резерви за гарантиране на минималната доходност.

5.10. Такси

Таксата за управление на осигурителните вноски се удържа при постъпване на осигурителните вноски на базата на сключени договори за допълнително пенсионно осигуряване в ДПФ.

Задълженията към осигурените лица са оповестени по номинал, намалени с таксите съгласно Правилника на Фонда и увеличени с доходността от инвестиране.

Таксата за управление на осигурителните вноски се удържа при постъпване на осигурителните вноски на базата на сключените пенсионни договори.

Задълженията към осигурените лица са оповестени по номинал, намалени с таксите съгласно Правилника на Фонда и увеличени с доходността от инвестиране.

Във връзка с осъществяването на дейността по управление на ДПФ от Пенсионноосигурителната компания (ПОК), Фондът начислява и изплаща на ПОК следните такси:

- встъпителна такса: 9 лв. по индивидуален договор; 7 лв. за всяко осигурено лице по договор с работодател или друг осигурител с осигурени по договора до 100 лица, включително; 3 лв. за всяко осигурено лице по договор с работодател или друг осигурител с осигурени по договора от 101 до 4000 лица, включително; 0 лв. за всяко осигурено лице по договор с работодател или друг осигурител с осигурени по договора над 4000 лица.
- такса за обслужване на дейността от всяка осигурителна вноска:
  - по индивидуален договор с осигурено лице и при сключен в полза на осигуреното лице договор с друг осигурител – от 2.5 на сто до 4.0 на сто в зависимост от размера на вноската;
  - по договор с работодател с размер на вноската до данъчната преференция – 3.20 на сто; по договор с работодател с размер на вноската до данъчната преференция, при допълнително условие в договора работодателят да направи периодични вноски за период най-малко от 24 месеца – 1.85 на сто; по договор с работодател с размер на вноската над данъчната преференция – 1.85 на сто;
  - по договор с работодател в зависимост от броя на осигурените лица:
    - до 1000 лица, включително – 3.20 на сто;
    - от 1001 до 2000 лица, включително – 3.00 на сто;
    - от 2001 до 3000 лица, включително – 1.85 на сто;
    - от 3001 до 4000 лица, включително – 1.70 на сто;
    - над 4000 лица – 0 на сто.
- удържка при теглене – 10 (десет) на сто от изтеглената сума, но не повече от 20 (двадесет) лева при всяко изтегляне на средства от индивидуалната партида преди придобиване на право на лична пенсия за старост или инвалидност;
- инвестиционна такса – 7 (седем) на сто от доходността от управление на средствата във Фонда;

5.11. Данъци

Приходите на Фонда не се облагат с данък по реда на Закона за корпоративното подоходно облагане.

Приходите от инвестиране на активите на Фонда, разпределени по индивидуалните партиди на осигурените лица не се облагат с данък по смисъла на Закона за данъците върху доходите на физическите лица.

Услугите по допълнително доброволно пенсионно осигуряване не се облагат по реда на Закона за данък върху добавената стойност.

5.12. Провизии условни пасиви и условни активи

Провизиите се признават, когато има вероятност сегашни задължения в резултат от минало събитие да доведат до изходящ поток на ресурси от Фонда и може да бъде направена надеждна оценка на сумата на задължението. Възможно е срочността или сумата на изходящия паричен поток да е несигурна. Сегашно задължение се поражда от наличието на правно или конструктивно задължение вследствие на минали събития, например правни спорове. Провизиите за преструктуриране се признават само ако е разработен и приложен подробен формален план за преструктуриране или ръководството е обявило основните моменти на плана за преструктуриране пред тези, които биха били засегнали. Провизии за бъдещи загуби от дейността не се признават.

Сумата, която се признава като провизия, се изчислява на база най-надеждната оценка на разходите, необходими за уреждане на сегашно задължение към края на отчетния период, като се вземат в предвид рисковете и несигурността, свързани със сегашното задължение. Когато съществуват редица подобни задължения, вероятната необходимост от изходящ поток за погасяване на задължението се определя, като се отчете групата на задълженията като цяло. Провизиите се дисконтират, когато ефектът от времевите разлики в стойността на парите е значителен.

Обезщетения от трети лица във връзка с дадено задължение, за които Фонда е сигурен, че ще получи, се признават като отделен актив. Този актив може и да не надвишава стойността на съответната провизия.

Провизиите се преразглеждат към края на всеки отчетен период и стойността им се коригира, за да се отрази най-добрата приблизителна оценка.

В случаите, в които се счита, че е малко вероятно да възникне изходящ поток на икономически ресурси в резултат на текущо задължение, пасив не се признава.

Вероятни входящи потоци на икономически ползи, които все още не отговарят на критериите за признаване на актив, се смятат за условни активи.

5.13. Несигурност на счетоводните приблизителни оценки

При изготвянето на финансовия отчет ръководството прави редица предположения, оценки и допускания относно признаването и оценяването на активи, пасиви, приходи и разходи.

Действителните резултати могат да се различават от предположенията, оценките и допусканията на ръководството и в редки случаи съответстват напълно на предварително оценените резултати.

Информация относно съществените предположения, оценки и допускания, които оказват най-значително влияние върху признаването и оценяването на активи, пасиви, приходи и разходи е представена по-долу.

5.13.1. Справедлива стойност на финансовите инструменти

Ръководството използва техники за оценяване на справедливата стойност на финансови инструменти при липса на котирани цени на активен пазар в съответствие с Правилата на Фонда и Наредба № 9 от 19 ноември 2003 г. за начина и реда за оценка на активите и пасивите на фондовете за допълнително пенсионно осигуряване и на пенсионноосигурителната дружество.

При прилагане на техники за оценяване ръководството използва в максимална степен пазарни данни и предположения, които пазарните участници биха възприели при оценяването на даден финансов инструмент. Тези оценки могат да се различават от действителните цени, които биха били определени при справедлива пазарна сделка между информирани и желаещи страни в края на отчетния период.

5.13.2. Обезценка на финансови активи

Ръководството преценява на всяка балансова дата дали са налице обективни доказателства за обезценката на финансов актив или на група от финансови активи.

Ако съществуват обективни доказателства, че е възникнала загуба от обезценка от кредити и вземания, сумата на загубата се оценява като разлика между балансовата стойност на актива и настоящата стойност на очакваните бъдещи парични потоци. Балансовата стойност на актива се намалява или директно, или чрез корективна сметка. Сумата на загубата се признава в текущата печалба или загуба.

Финансов актив или група от финансови активи се считат за обезценени и са възникнали загуби от обезценка, когато са налице обективни доказателства за обезценка, произходящи от едно или повече събития, които са настъпили след първоначалното признаване на актива (събитие „загуба“) и когато това събитие загуба (или събития) има ефект върху очакваните бъдещи парични потоци от финансия актив или от групата финансови активи, които могат да се оценят надеждно.

Може да не е възможно да се идентифицира единично, самостоятелно събитие, което е причинило обезценката. По-скоро обезценката може да е причинена от комбинирания ефект на няколко събития.

Загубите, които се очакват в резултат на бъдещите събития, независимо от тяхната вероятност, не се признават.

6. Инвестиционни имоти

Инвестиционните имоти на Фонда включват имоти, които се държат с инвестиционна цел. Промени в балансовите стойности, отразени в Отчета за нетните активи в наличност за доходи, могат да бъдат представени както следва:

	‘000 лв.
Балансова стойност към 1 януари 2014 г.	3 426
Балансова стойност към 31 декември 2014 г.	3 426
Балансова стойност към 1 януари 2015 г.	3 426
Балансова стойност към 31 декември 2015 г.	3 426

През периода инвестиционните имоти представляват:

- 18.60% от поземлен имот и сгради на адрес гр. Пловдив, придобити през 2005 г. на стойност 251 хил. лв. с пазарна стойност към 31.12.2010 г. 376 хил. лв.;
- 14% от терен в Северна промишлена зона гр. Бургас придобит през 2006 г. на стойност 644 хил. лв. с пазарната стойност към 31.12.2010 г. 778 хил. лв.;
- 44% идеални части от сгради в гр. Русе, Западна промишлена зона придобит през 2008 г. на стойност 418 хил. лв. с пазарна стойност към 31.12.2010 г. 416 хил. лв.;
- 11.08% от имот земя и спортни сгради в гр. София, Сердика придобити през 2010 г. на стойност 1 617 хил. лв. и преоценен до пазарната му стойност към 31.12.2010

- г. 1 648 хил. лв.;
- 1.40% от имот земя и спортни сгради в гр. София, Сердика придобити през 2011 г. на стойност 204 хил. лв. и преоценен до пазарната му стойност към 31.03.2011 г. 208 хил. лв.;

Направеният анализ от независими оценители не дава основание за корекция на пазарните стойности на имотите и те запазват оценките си на нивата на оценките към 31.12.2015 г.

Инвестиционните имоти са представени във финансовите отчети на Фонда като е използван модел на справедливата стойност.

Инвестиционните имоти не са заложени като обезпечение по заеми.

Следните суми, свързани с инвестиционните имоти, са отразени в Отчета за промени в размера на нетните активи в наличност за доходи:

	2015 '000 лв	2014 '000 лв
Приходи от наеми	6	6
Преки оперативни разходи	(20)	(20)
	(14)	(14)

7. Финансови активи, отчитани по справедлива стойност в печалбата или загубата

	Пояснение	2015 '000 лв	2014 '000 лв
Инвестиции в акции	7.1	28 529	26 935
Инвестиции в дялове и акции на колективни инвестиционни схеми	7.2	7 385	5 484
Инвестиции в дългови ценни книжа, издадени или гарантирани от държавата, от държави-членки или държави, посочени в наредба на КФН и техните централни банки	7.3	6 509	4 857
Инвестиции в други дългови ценни книжа	7.4	10 310	17 368
Инвестиции в банкови депозити	7.5	-	2 347
		52 733	56 991

Финансовите активи, отчитани по справедлива стойност в печалбата или загубата на Фонда са класифицирани като финансови активи, държани за търгуване.

Инвестициите по справедлива стойност по видове валути са представени както следва:

	2015 '000 лв	2014 '000 лв
Инвестиции по справедлива стойност в лева	32 797	31 613
Инвестиции по справедлива стойност в евро	17 532	15 809
Инвестиции по справедлива стойност в долари	2 404	8 743
Инвестиции по справедлива стойност в турски лири	-	826
	52 733	56 991

Представените по-долу стойности към 31 декември 2015 г. на ценните книжа, държани за

търгуване са определени посредством използване на пазарни котировки на тези книжа. При липса на котирани цени на активен пазар за определяне на справедливите стойности на някои от облигациите са приложени техники за оценка в съответствие с Правилата на Фонда и Наредба № 9 от 19 ноември 2003 г.

7.1. Инвестиции в акции

Еmitent	Емисия	Брой	Валута	Справедлива
				стойност към
				31.12.2015
				'000 лв.
ЦКБ АД	BG1100014973	337 800	BGN	341
Св. Св. Константин и Елена АД	BG11SVVAAT11	48 053	BGN	476
КРЗ Одесос АД	BG11KOVABT17	12 109	BGN	1035
Параходство БРП АД	BG1100100038	437 463	BGN	340
Асенова крепост АД	BG11ASASBT10	83 996	BGN	1050
Каучук АД	BG11KAPAAT12	46 933	BGN	1 169
Оловно - цинков комплекс АД	BG11OLKAAT10	10 394	BGN	1
Неохим АД	BG11NEDIAT11	15 022	BGN	648
Холдинг Варна АД	BG1100036984	103 452	BGN	2 381
Индустриален Холдинг България АД	BG1100019980	189 802	BGN	169
Зърнени храни България АД	BG1100109070	2 350 541	BGN	860
Проучване и добив на нефт и газ АД	BG1100019022	219 800	BGN	1 819
Велграф Асет Мениджмънт АД	BG1100010104	682 200	BGN	2 473
Сила Холдинг АД	BG1100027983	784 300	BGN	1 529
Химснаб АД	BG11EMTOAT16	65 820	BGN	2 096
Калман Грийн Енерджи Фонд АД	BG1100032082	30 000	BGN	32
ЧЕЗ Електро България АД	BG1100024113	249	BGN	1693
Холдинг Център АД	BG1100080982	7 500	BGN	94
Холдинг Нов век АД	BG1100058988	97 500	BGN	1 313
Инвестиционна компания Галата АД	BG1100035135	1 154 894	BGN	1906
Регала Инвест АД	BG1100036133	582 100	BGN	1106
Булленд инвестмънтс АДСИЦ	BG1100067054	626 899	BGN	579
ЦКБ Риъл истейт фонд АДСИЦ	BG1100120051	3 672	BGN	164
Болкан енд Сий Пропъртис АДСИЦ	BG1100099065	163 650	BGN	2373
Адванс терафонд АДСИЦ	BG1100025052	601 250	BGN	1224
Супер Боровец Пропърти Фонд АДСИЦ	BG1100041067	526 000	BGN	658
Фонд за енергетика и енергийни икономии АДСИЦ	BG1100026068	214 000	BGN	73
Кепитъл Мениджмънт	BG1100121059	7 484	BGN	413

АДСИЦ

28 015

**Акции на чуждестранни
емитенти**

Merck KGaA	DE0006599905	350 EUR	61
Bayer AG	DE000BAY0017	400 EUR	91
BASF SE O.N	DE000BASF111	500 EUR	69
Fresenius	DE0005785604	500 EUR	64
Siemens AG	DE0007236101	1 000 EUR	176
Deutsche Bank AG	DE0005140008	1 200 EUR	53
			514
			28 529

7.2. Инвестиции в дялове и акции на колективни инвестиционни схеми

Еmitent	Емисия	Брой	Валута	Справедлива стойност към 31.12.2015 '000 лв.
ДФ Конкорд Фонд - 2 Акции	BG9000012138	44 101	BGN	368
ДФ ДСК Растеж	BG9000004069	64 015	BGN	49
ДФ Тексим България	BG9000018069	7 526	BGN	403
ДФ ЦКБ Лидер	BG9000007070	42 355	BGN	352
ДФ Стандарт инвестмънт високодоходен фонд	BG9000002063	5 387	BGN	19
ДФ Селект Баланс	BG9000009134	32 777	BGN	565
ДФ Реал Финанс високодоходен фонд	BG9000016071	295 377	BGN	251
ДФ Реал Финанс балансиран фонд	BG9000017079	208 797	BGN	191
ДФ Адванс Възможности в Нова Европа	BG9000023077	101 386	EUR	160
ДФ Съгласие профит	BG9000021063	83 246	BGN	610
ДФ Съгласие престиж	BG9000020065	42 074	BGN	299
ДФ Конкорд Фонд - 6 Паричен	BG9000009084	99 922	BGN	1430
ДФ Скай Глобал ETFs	BG9000003103	1 191	EUR	229
ДФ Капман Макс	BG9000012054	19 139	BGN	245
				5 171

**Дялове на чуждестранни
емитенти**

iShares STOXX Europe 600 Health Care (DE)	DE000A0Q4R36	1 000 EUR	156
Deka DAX UCITS ETF	DE000ETFL011	8 000 EUR	1560
Lyxor ETF Turkey	FR0010326256	6 350 EUR	498
			2 214
			7 385

**Корпоративни облигации на чуждестранни
 емитенти**

Комерцбанк	DE000CB83CF0	7.75%	16.03.2021	EUR	400 000	997
Heidelberg Druck	DE000A1KQ1E2	9.25%	15.04.2018	EUR	48 389	99
SAZKA	XS0258547057	9.00%	12.07.2021	EUR	24 025	-
New World Resources NV	XS1107304625	4.00%	07.10.2020	EUR	12 421	1
New World Resources NV	XS1107307487	4.00%	07.10.2020	EUR	4 929	6
New World Resources NV	XS1107305192	4.00%	07.10.2020	EUR	6 572	8
Република Черна гора	XS1069342407	5.38%	20.05.2019	EUR	100 000	207
Република Черна гора	XS1205717702	3.88%	18.03.2020	EUR	500 000	953
Hrvatska Elektroprivreda	XS0853036860	6.00%	09.11.2017	USD	200 000	379
					2 650	
						10 310

За определянето на справедливите стойностите към 31.12.2015 г. на облигации от емисии BG2100033062, BG2100002091, BG2100013098, BG2100023121, BG2100005094, BG2100011100, BG2100020119, BG2100013122, BG2100007116, BG2100012140, BG2100012157, BG2100015150, BG2100018154, е използвана техника за оценка – метод на дисконтираните парични потоци.

8. Вземания

		2015 '000 лв	2014 '000 лв
Главница по облигации на Ален мак АД от емисия BG2100024061		34	201
Лихва по облигации на Ален мак АД от емисия BG2100024061		1	7
Наем на инвестиционен имот в Русе		1	1
Лихви по облигации на Хелт енд уелнес АДСИЦ от емисия BG2100005094		141	-
Лихва по облигации на Холдинг Нов Век АД от емисия BG2100049068		-	31
Главница по облигации на Холдинг Нов Век АД от емисия BG2100049068		-	86
Главница по облигации на ТЦ - ИМЕ АД от емисия BG2100022099		481	565
Лихва по облигации на ТЦ - ИМЕ АД от емисия BG2100022099		36	43
Репо сделка с акции на КРЗ Одесос АД		-	331

Репо сделка с акции на КРЗ Одесос АД	-	312
Репо сделка с акции на Св. Св. Константин и Елена Холдинг АД	-	154
Репо сделка с акции на Химснаб АД	-	284
Репо сделка с акции на Велграф Асет Мениджмънт АД	381	-
Репо сделка с акции на Кепитъл Мениджмънт АДСИЦ	401	-
Репо сделка с акции на ЦКБ Риъл Истейт фонд АДСИЦ	-	486
Репо сделка с акции на Регала Инвест АД	-	463
Репо сделка с акции на Холдинг Варна АД	360	-
Репо сделка с акции на Болкан енд сий Пропъртис АДСИЦ	239	-
Дивиденти от акции на Кепитъл мениджмънт АДСИЦ за 2014 г.	19	-
Дивиденти от акции на Кепитъл мениджмънт АДСИЦ за 2013 г.	-	13
Вземания за дивиденти на ЦКБ Риъл Истейт Фонд АДСИЦ 2013г	5	-
Вземания за дивиденти на ЦКБ Риъл Истейт Фонд АДСИЦ 2014г	2	-
Вземания за дивиденти на Супер Боровец Пропърти Фонд АДСИЦ	-	21
Дивиденти по акции на iShares S&P 500 ETF	-	1
Вземания за дивиденти на ЦКБ Риъл Истейт Фонд АДСИЦ	-	5
	2 101	3 004

Към 31.12.2015 са обезценени вземания главници и лихви по облигации Ален Мак с 50%, лихви и главници по облигации на ТЦ ИМЕ АД с 15%, дивиденти на ЦКБ Риъл Истейт Фонд АДСИЦ 2013 г. с 5% За повече информация виж пояснение 17.2. През 2016 г. са получени дивиденти от ЦКБ Риъл Истейт Фонд АДСИЦ в размер на 7 хил.лв.

9. Парични средства

Паричните средства включват следните компоненти:

	2015 ‘000 лв	2014 ‘000 лв
Парични средства в брой и в банки		
- в лева	1 943	59
- в евро	408	414
- в щатски долари	8 652	303
	11 003	776

Паричните средства и еквиваленти, представени в Отчета за паричните потоци, включват:

	2015 ‘000 лв	2014 ‘000 лв
Банкови депозити, до 3 месеца	-	2 347
Парични средства в брой и в разплащателни сметки	11 003	776
	11 003	3 123

10. Задължения по репо сделки и други

	2015 '000 лв	2014 '000 лв
Предварително преведено лихвено и главнично плащане по облигация на Аркус АД BG2100011100	338	-
Данъци	5	8
Други задължения	2	1
	345	9

11. Нетни активи в наличност за доходи

	2015 '000 лв	2014 '000 лв
Нетни активи в наличност за доходи към края на периода	6 866	64 204
	6 866	64 204

11.1. Изменение на нетните активи в наличност за доходи

Изменението на нетните активи в наличност за доходи е резултат от:

	2015 '000 лв	2014 '000 лв
Към началото на периода	64 204	57 281
Постъпили осигурителни вноски	5 764	5 163
Постъпили суми от пенсионни фондове, управляеми от други ПОД	696	3 820
Общо увеличение от осигурителни вноски	6 460	8 983
Постъпили суми от пожизнения пенсионен резерв от ПОК	-	-
Доход от инвестиране на средствата на фонда	4 640	3 394
Изплатени пенсии	(92)	(91)
Еднократно или разсрочено изплатени суми на осигурени лица	(4 393)	(4 003)
Средства за изплащане на наследници на осигурени лица	(199)	(185)
Изплатени суми по осигурителни договори	(4 684)	(4 279)
Преведени данъци	(22)	(26)
Встъпителна такса	(3)	(2)
Такса за обслужване	(83)	(82)
7 % такса от доходността	(325)	(238)
Такса за изтегляне	(10)	(11)
	(443)	(359)
Преведени суми на осигурени лица, преминали в други пенсионни фондове	(1 311)	(816)
Към края на периода	68 866	64 204

11.2. Прекратени осигурителни договори

Прекратени осигурителни договори на осигурени лица, напуснали фонда през 2014 и 2013 година са в резултат от:

Основание	2015		2014	
	Брой	Изплатена сума ‘000 лв	Брой	Изплатена сума ‘000 лв
Изтеглени средства	72	763	75	792
Прехвърляне към други фондове	137	1311	177	816
Придобито право на пенсия	2 383	3 630	1 190	3 302
Смърт на осигурено лице	148	199	117	185
		<u>5 903</u>		<u>5 095</u>

12. Печалби от финансови активи и пасиви, отчитани по справедлива стойност в печалбата или загубата, нетно

Представените в Отчета за промени в размера на нетните активи в наличност за доходи нетни печалби от финансови активи и пасиви, отчитани по справедлива стойност в печалбата или загубата са свързани с финансови активи и пасиви класифицирани като държани за търгуване.

	2015		2014	
	‘000 лв.	‘000 лв.	‘000 лв.	‘000 лв.
Приходи от лихви		1 550		1 737
Приходи от дивиденти		521		454
Печалба от продажба на финансови активи		174		517
Загуба от продажба на финансови активи		(497)		(349)
Печалба от промяна в справедливата стойност		73 380		71 061
Загуба от промяна в справедливата стойност		(71 398)		(71 163)
Положителни валутно-курсови разлики		7 943		4 080
Отрицателни валутно-курсови разлики		(6 999)		(2 904)
Платени комисионни на инвестиционни посредници		(17)		(25)
Други финансови разходи		(3)		-
		<u>4 654</u>		<u>3 408</u>

13. Удръжки и такси за Пенсионноосигурителната Компания (ПОК)

Видове такси	Размер на таксите съгласно Правилника на Фонда	2015		2014	
		Стойност на таксата	Стойност на таксата	‘000 лв	‘000 лв
Всъщностелна такса	0-9 лв.	3	2		
Такса за обслужване на дейността	от 0 - до 4.0%	83	82		
Такса изтегляне	10 %, но не повече от 20 лв.	10	11		
Такса прехвърляне	18 лв.	-	-		
Такса от доходността	7% от дохода от инвестиране	325	238		
		<u>421</u>	<u>333</u>		

14. Сделки със свързани лица

Свързаните лица на Фонда включват ПОК „Съгласие“ АД и ръководството му.

14.1. Сделки през годината

Ако не е изрично упоменато, транзакциите със свързани лица не са извършвани при

специални условия.

Видове такси	Встъпителна такса	Такса обслужване	Такса изтегляне	Такса от доходността	Всичко
	'000 лв	'000 лв	'000 лв	'000 лв	
Към 01.01.2014 г.	-	9	1	102	112
Преведени към ПОК	(2)	(82)	(11)	(479)	(574)
Възстановени от ПОК	-	-	-	110	110
Начисления към ПОК	2	82	11	238	333
Към 31.12.2014 г.	-	9	1	(29)	(19)
					0
Преведени към ПОК	(3)	(77)	(10)	(292)	(382)
Възстановени от ПОК				29	29
Начисления към ПОК	3	83	10	325	421
Към 31.12.2015 г.	-	15	1	33	49

14.2. Разчети със свързани лица в края на годината

	2015 '000 лв.	2014 '000 лв.
Задължение към ПОК Съгласие:		
- такса за обслужване	15	9
- такса за изтегляне	1	1
- инвестиционна такса	33	-
Общо задължения към свързани лица	49	10
	2014 '000 лв.	2014 '000 лв.
Вземания към ПОК Съгласие:		
- инвестиционна такса	-	29
Общо вземания към свързани лица	-	29

15. Безналични сделки

През представените отчетни периоди Фондът не е осъществил инвестиционни и финансови сделки, при които не са използвани пари или парични еквиваленти и които не са отразени в отчета за паричните потоци.

16. Условни активи и пасиви

През периода Фондът няма условни активи или пасиви и няма предявени към него правни искове.

17. Политика по управление на риска

17.1. Рискове, свързани с финансовите инструменти

Фондът набира парични средства от осигурените лица, които се управляват от ПОК в съответствие с Правилата за дейността на Фонда и изискванията на пенсионното законодателство. Тези парични средства се инвестират в позволени от КСО инструменти,

съобразно инвестиционната политика на Фонда в следствие на използването на финансови инструменти Фондът е изложен на различни видове рисък, които ПОК идентифицира, анализира и управлява. Най-значимите финансови рискове, на които е изложен Фонда са пазарен рисък (ценови) рисък и кредитен рисък.

Рисъкът в дейността по управлението на портфейла на Фонда е свързан с възможността фактическите постъпления от дадена инвестиция да не съответстват на очакваните.

Спецификата при управлението на портфейли на пенсионни фондове извежда необходимостта от прилагането на адекватни системи за навременното идентифициране и управление на различните видове рисък. От особено значение са процедурите за наблюдение, анализ и управление на същите, като преследваната цел е всички рискове да бъдат поддържани в приемливи граници, при съблюдаване на принципите за оптимална ликвидност и диверсификация на портфейла.

Управлението на риска във Фонда, се извършва от ПОК и се подчинява на принципа на централизираността и е структурирано според нивата на компетенции както следва:

- 1 Съвет на директорите - определя допустимите нива на рисък в рамките на възприетата стратегия за развитие;
- 2 Изпълнителни директори - контролират процеса на одобрение и прилагане на адекватни политики и процедури в рамките на приетата стратегия за управление на риска;
- 3 Дирекция "Управление на риска" - извършва оперативно дейността по измерване, мониторинг, управление и контрол на рисковете при управлението на портфейла на Фонда.

Дейността по управлението на рисковете се извършва ежедневно, като се спазват всички нормативни изисквания и вътрешните правила за управление на риска. При оценката на риска се прилагат подходящи измерители, като стойностите им се анализират ежедневно и се следят ограниченията и действащите лимити.

Основен рисък за дейността на Фонда е понижаване на пазарните цени на притежаваните финансови инструменти, които към 31 декември 2015 г. са 76,13% от неговите активи. Подобно развитие би довело до отчитане на преоценъчни загуби и съответното намаляване на нетната стойност на активите.

Пазарният рисък, на който е изложен Фондът, вследствие на използването на финансови инструменти, е рисъкът от промени в цените на активите, валутния курс и лихвения процент.

Агенцията за кредитен рейтинг Standard&Poor's остави без промяна дългосрочния и краткосрочен кредитен рейтинг на България в чуждестранна и местна валута: 'BB+/B' със стабилна перспектива.

Към 31 декември 2015 г. делът на инвестициите (дялови и дългови) във финансови инструменти, издадени от емитенти от държави – членки или държави, посочени в Наредба 29 на Комисията за финансово надзор възлиза на 11.05% от активите. Инвестициите са предимно в Унгария, Хърватска, Словения, Черна гора, Германия. Подробна информация за финансовите активи издадени от емитенти от държави – членки или държави, посочени в Наредба 29 на Комисията за финансово надзор е посочена в пояснение 7.

17.1.1. Анализ на ценовия риск

Всички търгуеми финансови инструменти са изложени на ценови риски, който представлява рискът от повишаване или намаляване на тяхната пазарна стойност в следствие на бъдещи промени в пазарните условия. Финансовите инструменти се оценяват по справедлива стойност и всички промени в пазарните условия се отразяват директно в Отчета за нетни активи в наличност за доходи.

Притежаваните от Фонда финансови инструменти се управляват, отчитайки променящите се пазарни условия. При анализа на ценовия риск се вземат под внимание утвърдените лимити, залегнали във вътрешните правила за наблюдение и управление на риска. За намаляване на този тип риск ПОК се стреми максимално да диверсифицира инвестициите в портфейла спрямо определен икономически сектор, икономическа структура или емитент.

ПОК измерва ценовия риск на инвестициите в акции посредством историческата волатилност на цената, измерена чрез стандартното отклонение за период от един, три и шест месеца.

За периода от създаване на Фонда до 31 декември 2015 г., предвид харектера, структурата и обема на инвестициите, не е преценено като необходимо и целесъобразно извършването на хеджиране на риска чрез използване на деривативни финансови инструменти.

За избягване на риска от концентрация, ПОК спазва стриктно заложените нормативни ограничения за инвестиране на активите на Фонда.

17.1.2. Валутен риск

Фондът е изложен на валутен риск при сключването на сделки във валута различна от лев и евро.

Към датата на приемане на финансовия отчет, България продължава да има фиксиран курс към еврото, което премахва в значителна степен валутния риск. Такъв риск би възникнал при промяна на нормативно определения курс 1 евро към 1.95583 лв., за което вероятността към края на 2015 год. е незначителна.

Валутната структура към 31.12.2015 год. на управляваните активи в портфейла на АПФ Съгласие е, както следва:

Активи, деноминирани в лев или евро – 84,04%;

Активи, деноминирани във валута различна от лев и евро – 15,96%.

За да намали валутния риск, Компанията следи паричните потоци, които не са в български лева. Осъществяваната политика по управление на валутния риск е насочена към неизвършване на значителни операции и неподдържане на отворени позиции в чуждестранна валута, различна от евро, поради което и нетните валутни курсови разлики са незначителни.

Структурата на финансовите активи по валути е както следва:

Излагане на краткосрочен риск	Щатски долари	Евро	Лева	Общо
31 декември 2015 г.	'000 лв	'000 лв	'000 лв	'000 лв
Парични средства в каса и банка	8 652	408	1 943	11 003
Корпоративни облигации	-	-	-	-
Вземания, свързани с инвестиции		693	1 408	2 101

Вземания от ПОК

Общо излагане на рисък

	8 652	1 101	3 351	13 104
--	-------	-------	-------	--------

Излагане на дългосрочен рисък

31 декември 2015 г.

	Щатски долари	Евро	Лева	Общо
--	------------------	------	------	------

	'000 лв	'000 лв	'000 лв	'000 лв
--	---------	---------	---------	---------

Дългови ценни книжа, издадени или гарантирани от държавата, от държави-членки или държави, посочени в наредба на КФН и техните централни банки

2 025	4 484	-	6 509
-------	-------	---	-------

Корпоративни облигации

-	7 660	-	7 660
---	-------	---	-------

Корпоративни облигации в чужбина

379	2 271	-	2 650
-----	-------	---	-------

Акции

-	514	28 015	28 529
---	-----	--------	--------

Акции и дялове в колективни инвестиционни схеми

-	389	4 782	5 171
---	-----	-------	-------

Акции и дялове в колективни инвестиционни схеми на чуждестранни емитенти

-	2 214	-	2 214
---	-------	---	-------

Инвестиционни имоти

-	-	3 426	3 426
---	---	-------	-------

Общо излагане на рисък

2 404	17 532	36 223	56 159
--------------	---------------	---------------	---------------

Излагане на краткосрочен рисък

31 декември 2014 г.

	Щатски долари	Евро	Лева	Турски лири	Общо
--	------------------	------	------	----------------	------

	'000 лв				
--	---------	---------	---------	---------	---------

Парични средства в каса и банка

303	414	59	-	776
-----	-----	----	---	-----

Срочни депозити

-	-	2 347	-	2 347
---	---	-------	---	-------

Корпоративни облигации

-	205	-	-	205
---	-----	---	---	-----

Дългови ценни книжа, издадени или гарантирани от държавата, от държави-членки или държави, посочени в наредба на КФН и техните централни банки

-	-	-	826	826
---	---	---	-----	-----

Общински облигации

243	-	-	-	243
-----	---	---	---	-----

Вземания, свързани с инвестиции

1	933	2 070	-	3 004
---	-----	-------	---	-------

Вземания от ПОК

-	-	29	-	29
---	---	----	---	----

Общо излагане на рисък

547	1 552	4 505	826	7 430
------------	--------------	--------------	------------	--------------

	Щатски долари '000 лв	Евро '000 лв	Лева '000 лв	Турски лири '000 лв	Общо '000 лв
Излагане на дългосрочен рисък					
31 декември 2014 г.					
Дългови ценни книжа, издадени или гарантирани от държавата, от държави-членки или държави, посочени в наредба на КФН и техните централни банки	1 327	2 468	236	-	4 031
Корпоративни облигации	-	7 000	-	-	7 000
Корпоративни облигации в чужбина	5 718	2 537	-	-	8 255
Дългови ценни книжа, издадени или гарантирани от трети страни	380	210	-	-	590
Общински облигации	1 075	-	-	-	1 075
Акции	-	-	26 935	-	26 935
Акции и дялове в колективни инвестиционни схеми	-	405	4 442	-	4 847
Акции и дялове в колективни инвестиционни схеми на чуждестранни емитенти	-	637	-	-	637
Инвестиционни имоти	-	-	3 426	-	3 426
Общо излагане на рисък	8 500	13 257	35 039	-	56 796

17.1.3. Лихвен рисък

Фондът не използва кредитно финансиране за дейността си, поради което пасивите му не са изложени на лихвен рисък.

Дейностите по управление на риска имат за цел оптимизирането на нетния доход от лихви при дадени пазарни лихвени равнища в съответствие с възприетата от ПОК инвестиционна стратегия на Фонда. Процедурите по управление на лихвения рисък се прилагат от гл.т. на чувствителността на активите на Фонда спрямо промени в лихвените равнища.

Лихвеният рисък се наблюдава и измерва чрез следните количествени методи – дюрация, модифицирана дюрация, конвекция и рискова премия. Дюрацията е основната мярка за чувствителността на един инструмент към изменение на нивото на лихвените проценти. ПОК използва модифицираната дюрация и конвекцията, за да измери лихвения рисък и да оцени възможните отклонения в пазарната цена на инструмента вследствие изменението на лихвените нива. Рисковата премия е разликата между доходността до падеж на корпоративна, общинска, или ипотечна облигация и доходността до падеж на ДЦК със сходен падеж. ПОК анализира нивото на рисковата премия и нейното съответствие с кредитния рейтинг на емитента.

Действителният ефект зависи от множество фактори, които включват промените в лихвения процент, породени от чувствителността спрямо различните периоди или валути.

При нарастване на лихвите с 0.5% стойността на портфейла от дългови ценни книжа може да се понижи с 423 124.96 лв.

Дюрацията на активите на Фонда е 5.15. Модифицирана дюрация на активите на Фонда е 4.99.

В следващата таблица е показана информация за номиналните лихвени проценти на активите на Фонда:

31 декември 2015 г.

	Лихвен %	Лихвоносни	Безлихвени	Общо
		'000 лв	'000 лв	'000 лв
Парични средства в каса и банка	от 0.20% до 0.75%	11 003	-	11 003
Дългови ценни книжа, издадени или гарантирани от държавата, от държави-членки или държави, посочени в наред-ба на КФН и техните централни банки	от 2.63% до 6%	6 509	-	6 509
Корпоративни облигации	от 4.50% до 9%	7 660	-	7 660
Корпоративни облигации в чужбина	от 3.88% до 9.25%	2 650	-	2 650
Акции	-	-	28 529	28 529
Дялове в колективни инвестиционни схеми	-	-	7 385	7 385
Инвестиционни имоти	-	-	3 426	3 426
Вземания, свързани с инвестиции	-	-	2 101	2 101
Общо активи		27 822	41 441	69 263

31 декември 2014 г.

	Лихвен %	Лихвоносни	Безлихвени	Общо
		'000 лв	'000 лв	'000 лв
Парични средства в каса и банка	от 0.20% до 0.75%	776	-	776
Срочни депозити	0.50%	2 347	-	2 347
Дългови ценни книжа, издадени или гарантирани от държавата, от държави-членки или държави, посочени в наред-ба на КФН и техните централни банки	от 2.95% до 8%	4 857	-	4 857
Корпоративни облигации	от 5.40% до 11%	7 205	-	7 205
Корпоративни облигации в чужбина	от 3.50% до 10.75%	8 255	-	8 255
Дългови ценни книжа, издадени или гарантирани от трети страни	от 5.38% до 7.50%	590	-	590
Общински облигации	от 8% до 9.38%	1 318	-	1 318
Акции	-	-	26 935	26 935
Дялове в колективни инвестиционни схеми	-	-	5 484	5 484
Инвестиционни имоти	-	-	3 426	3 426
Вземания, свързани с инвестиции	-	-	3 004	3 004
Вземания от ПОК	-	-	29	29
Общо активи		25 348	38 878	64 226

17.2. Анализ на кредитния риск

При управление на кредитния риск ПОК наблюдава риска от неизпълнение на ангажименти от страна на контрагенти при операции с финансови инструменти.

При наблюдението на рисковите експозиции се отчитат колебанията в справедливата стойност на финансовите инструменти. През разглеждания период кредитният риск при някои от компаниите-эмитенти на ценни книжа, в които са инвестиирани средства на осигурените лица е висок. Налице са, както ликвидни проблеми, които възпрепятстват нормалното погасяване на дължимите лихви и/или главници по издадените облигации, така и влошени финансови показатели, отнасящи се до рентабилността и финансовата задължност на емитентите. Общо корпоративните дългови ценни книжа представляват 13.21% от активите.

Към 31.12.2015 г. с висок кредитен риск са облигации с балансова стойност 552 хил. лв. на следните емитенти: Ален мак АД и ТЦ ИМЕ АД.

Ален мак АД – дружеството е в несъстоятелност. Процедурата е на етап осребряване на имуществото. Имуществото, служещо за обезпечението по емисия облигации ISIN BG2100024061, все още не продадено.

ТЦ-ИМЕ АД – към момента има образувано дело по несъстоятелност на ТЦ-ИМЕ АД №2000 от 2015 г. в СГС. Облигационерите по емисията облигации, издадени от ТЦ-ИМЕ вече са присъединени като страна по делото за несъстоятелност. При евентуално обявяване в несъстоятелност на дружеството, облигационерите ще предявят вземанията по реда, предвиден в Търговския закон.

Финансовото състояние на дължниците се анализира на база на текущите им финансови отчети, друга достъпна за кредиторите информация, както и посредством директни срещи с ръководствата на компаниите емитенти с цел изясняване на перспективите пред тях и възможностите за погасяване на задълженията. За разглеждания период кредитният риск за управляния портфейл като цяло е нисък, предвид обстоятелството, че въпросните проблемни емисии заемат относително нисък дял в него (0.80%). Фондът се стреми да ограничава кредитният риск чрез осъществяване на сделки приоритетно с контрагенти, притежаващи висок кредитен рейтинг, а когато е необходимо изисква и адекватни обезпечения. В случай на необходимост се предприемат всички законови мерки с цел да се защитят в максимална степен интересите на осигурените лица.

През 2015 г. бяха извършени обезценки на определени активи. С оглед спазване на принципа на предгазливост и отразяване на вярното и точно състояние на активите и пасивите на ДПФ Съгласие беше направена оценка на възстановимата стойност на вземанията от емитенти на облигации, в резултат на която са отчетени разходи за обезценка на просрочени вземания в размер на 264 хил. лв. за 2015 г.:

Вид на вземането /емитент/	Първоначална стойност (в лв)	Падеж на задължението	Обезценка в %	Натрупана обезценка към 31.12.2014 г.	Признати разходи за обезценка, нетно през 2015 г.
Главница по облигации на Ален мак АД	332 911.78	02.02.2010	50.00%	132 332.42	166 455.90
Лихва по облигации на Ален мак АД	11 344.09	02.02.2010	50.00%	4 509.30	5 672.04

Доброволен пенсионен фонд "Съгласие"
Финансов отчет
31 декември 2015 г.

34

Лихва за забава по облигации на Ален мак АД	81.01	02.02.2010	50.00%	32 21	40 51
Лихви по облигации на ТЦ ИМЕ от емисия BG2100022099	45 218.79	29.09.2014	15.00%	2 260.94	6 782.82
Главница по облигации на ТЦ ИМЕ от емисия BG2100022099	565234.87	29.09.2014	15.00%	0.00	84 785.23
Дивидент ЦКБ Риъл истейт фонд АДСИЦ за 2013г	5 218.48	31.12.2014	5.00%	0.00	260.92
Общо:	960 009,02				263 997.42

През 2016 г. са получени дивиденти от ЦКБ Риъл Истейт Фонд АДСИЦ в размер на 7 хил.лв.

Обезщеченията по просрочените вземания са както следва:

Еmitent	Емисия №	Общ размер на емисията EUR	Размер на вземането на фонда EUR	Кратко описание на обезщечението
Ален мак АД	BG2100024061	592 000	18 045.79	Първи поред особен залог на акции от капитала на дружеството и първи по ред особен залог на обекти – индустриска и интелектуална собственост на дружеството
ТЦ ИМЕ	BG2100022099	12 000 000	264 146	Първа по ред ипотека на поземлен имот – собственост на дружеството

Към края на 2015 г. са преструктурирани следните емисии ценни книжа, намиращи се в портфейла на ДПФ Съгласие:

Еmitent	Emisija №	Справедлива стойност на притежаваните ценни книжа от емисията към 31.12.2014 г.	Кратко описание на преструктурирането
Асенова крепост АД	BG210002091	185 211.23	Удължаване на срока на емисията и промяна в погасителния план
Астера I ЕАД	BG210007116	637 786.78	Удължаване на срока на емисията и промяна в погасителния план
Холдинг Варна АД	BG2100033062	74 301.20	Удължаване на срока на емисията и промяна в погасителния план
Холдинг Нов Век АД	BG2100049068	394 213.18	Удължаване на срока на емисията и промяна в погасителния план
Уеб Финанс холдинг АД	BG2100013098	63 615.33	Удължаване на срока на емисията и промяна в погасителния план
Хелт енд уелнес АДСИЦ	BG210005094	1 809 549.56	Удължаване на срока на емисията
New World Resources	XS0877986231	14 954.00	Замяна на съществуващи облигации с нови
SAZKA	XS0258547057	0.47	Замяна на съществуващи облигации с акции на Bestsport Arena и Bestsport Services

Съгласно решение на ОС на облигационерите от 31.03.2015 г., на 17.03.2016 г. за представените във финансовия отчет корпоративни облигации Хелт енд Уелнес АДСИЦ е настъпил падеж на купонно плащане, плащане на предходен купон от 17.03.2015 г., както и начислена лихва за забава на същия в размер 8%. Към 31.12.2015 г. изискуемите вземания на Фонда възлизат на 141 хил. лв.

Към момента на одобрение и приемане на финансовия отчет от Съвета на директорите изискуемите вземания все още не са постъпили по разплащателната сметка на Фонда. Съгласно проспекта на емисията Банката довереник има право да изиска предсрочна изискуемост на емисията при условие, че емитентът не изпълни изцяло или отчасти свое изискуемо задължение за плащане на лихви и/или главница по настоящата емисия облигации и това неизпълнение продължи повече от 10 (десет) дни от датата на падежа на съответното плащане.

Кредитният риск относно пари и парични еквиваленти се счита за несъществен, тъй като контрагентите са банки с добра репутация и висока външна оценка на кредитния рейтинг.

Кредитният рейтинг на чуждестранните облигации, които са част от портфейла с дългови ценни книжа на ДПФ Съгласие е представен в следващата таблица:

Еmitent	ISIN	Рейтинг	Агенция
Република Словения	SI0002102984	BAA3	MOODY'S
Република Хърватска	XS0997000251	BA1	MOODY'S
Република Унгария	US445545AL04	BA1	MOODY'S
Република Черна гора	XS1069342407	BA3	MOODY'S
Република Черна гора	XS1205717702	BA3	MOODY'S
Hrvatska Elektroprivreda	XS0853036860	BA2	MOODY'S
Heidelberg Druck	DE000A1KQ1E2	CAA1	MOODY'S
Комерцбанк	DE000CB83CF0	BA1	MOODY'S
Държавни ценни книжа		Стойност 000' BGN	Агенция
BAА3		247	Moody's
BA1		2 025	Moody's
BA3		1 160	Moody's
Корпоративни ценни книжа			
BA2		379	Moody's
CAA1		99	Moody's
BA1		997	Moody's

Излагането на Фонда на кредитен рисков е ограничено до размера на балансовата стойност на финансовите активи, признати към датата на отчета, както е посочено по-долу:

	2015	2014
	'000 лв.	'000 лв.
Групи финансови активи (балансови стойности)		
Финансови активи, отчитани по справедлива стойност в печалбата или загубата	52 733	56 991
Парични средства	11 003	776
Вземания	2 101	3 033
	65 837	60 800

Ръководството на ПОК "Съгласие" следи всеки нов финанс отчет, излизаш от компаниите – емитенти и подлага на детайллен анализ тяхното текущо състояние. Изградената система за наблюдение на основните финансови показатели на фирмите, чийто ценни книжа се намират в портфейла на фонда, дава възможност да се вземат адекватни и навременни решения в случай на необходимост и възникване на риск за парите на осигурените лица.

В следващите таблици е представен анализ на мaturитетна структура според остатъчния срок на падеж на финансовите активи на Фонда:

31 декември 2015 г.	До 3 м.	3м.-1г.	1 г.-5 г.	5г.-10 г.	Над 10 г.	Без матуритет	Общо
	'000 лв	'000 лв	'000 лв	'000 лв	'000 лв	'000 лв	'000 лв
Парични средства в каса и банка	11 003	-	-	-	-	-	11 003
Дългови ценни книжа, издадени или гарантирани от държавата, от държави-членки или държави, посочени в наредба на КФН и техните централни банки	-	-	-	3 295	3 214	-	6 509
Корпоративни облигации	-	-	5121	2539	-	-	7 660
Корпоративни облигации в чужбина	-	-	1653	997	-	-	2 650
Акции	-	-	-	-	-	28 529	28 529
Дялове в колективни инвестиционни схеми	-	-	-	-	-	7 385	7 385
Инвестиционни имоти	-	-	-	-	-	3 426	3 426
Вземания, свързани с инвестиции	-	2 101	-	-	-	-	2 101
Общо активи	11 003	2 101	6 774	6 831	3 214	39 340	69 263
31 декември 2014 г.	До 3 м.	3м.-1г.	1 г.-5 г.	5г.-10 г.	Над 10 г.	Без матуритет	Общо
	'000 лв	'000 лв	'000 лв	'000 лв	'000 лв	'000 лв	'000 лв
Парични средства в каса и банка	-	-	-	-	-	776	776
Срочни депозити	2 347	-	-	-	-	-	2 347
Дългови ценни книжа, издадени или гарантирани от държавата, от държави-членки или държави, посочени в наредба на КФН и техните централни банки	-	826	-	3 727	304	-	4 857
Корпоративни облигации	205	-	6 610	390	-	-	7 205
Корпоративни облигации в чужбина	-	-	3 759	4 496	-	-	8 255
Дългови ценни книжа, издадени или гарантирани от трети страни	-	-	210	380	-	-	590
Общински облигации	-	243	1 075	-	-	-	1 318
Акции	-	-	-	-	-	26 935	26 935
Дялове в колективни инвестиционни схеми	-	-	-	-	-	5 484	5 484

Инвестиционни имоти	-	-	-	-	-	3 426	3 426
Вземания, свързани с инвестиции	-	3 004	-	-	-	-	3 004
Вземания от ПОК	29	-	-	-	-	-	29
Общо активи	2 581	4 073	11 654	8 993	304	36 621	64 226

17.3. Анализ на ликвиден рисък

ПОК и Фондът следват задълженията за ликвидност произтичащи от Наредба № 10/26.11.2003 г. за изискванията към състава и структурата на собствения капитал на пенсионноосигурителната компания и към минималните ликвидни средства.

За да се избегнат ликвидни проблеми се извършва контрол и оценка на ликвидността и паричните потоци на Фонда, като се предприемат и активни действия.

Върху ликвидността на Фонда се извършва ежедневно наблюдение. ПОК следи изходящите и входящи парични потоци на ежедневна база.

При констатиране на ликвидни проблеми е изградена процедура по уведомяване на заинтересованите лица - лицето отговорно за управлението на риска, инвестиционния консултант, Съвет на директорите.

От започване на дейността на Фонда не е отчетен недостиг на ликвидни средства или затруднения при покриване на задълженията му.

През отчетния период фондът не е ползвал външни източници за осигуряване на ликвидни средства, като е изпълнявал своите текущи задължения в срок.

Компанията извършва регулярно анализ на ликвидността на активите и пасивите на Фонда. На база на акционерски изчисления, ръководството на Компанията очаква предстоящите плащания в срок от една година да се в размер на 6 210 хил..lv.

17.4. Анализ на концентрационния рисък

Концентрационният рисък представлява рисъкът от концентриране на инвестиции в даден сектор от икономиката, валута, географска локация или един еmitent. ПОК Съгласие АД, придържайки се стриктно към съществуващите регулатии, касаещи инвестиционната дейност на пенсионните фондове в България се стреми да инвестира средствата на осигурените лица в ДПФ Съгласие диверсифицирайки портфейла от активи по всеки един от споменатите по-горе компоненти. За целта се подбират ценни книжа както с фиксиран така и с променлив доход. Книжата с фиксиран доход представляват облигации на държави, общини или компании, отличаващи се със стабилност и предлагани очаквана възвръщаемост, която има потенциал да изпревари темпа на инфляция през следващите години, като по този начин спомогне за постигане на положителна реална доходност от портфейла като цяло. Книжата с променлив доход са предимно на утвърдени или перспективни български компании, при които са налице възможности за постигане на растеж, изпреварващ този на БВП на страната.

По отношение на валутната диверсификация се акцентира върху активи деноминирани в лева и евро, тъй като задълженията на фонда са изразени в тези валути. Освен в тях, към 31.12.2015 год. присъстват и активи, деноминирани в щатски долари.

По отношение на географската диверсификация – приоритетно се инвестира на пазарите в България, както и на тези в страни от Централна и Източна Европа предвид очакванията

за изпредварващ растеж през следващите години спрямо развитите пазари от Западна Европа и САЩ.

По отношение на концентрацията на активи, издадени от един емитент – ПОК Съгласие АД стриктно спазва заложените нормативни ограничения в законодателството, регламентиращо дейността на ФДГО и не допуска надвишаване на разрешените лимити.

17.5. Анализ на регуляторен и политически рисък

Регулаторният и политическият рисък са рискове, които са взаимно свързани и се отнасят до неблагоприятна промяна в нормативните разпоредби и вземане на политически решения, които да се отразят негативно на дейността, стойността на активите на управляваните фондове и съответно средствата на осигурените лица. Ръководството на ПОК "Съгласие" АД следи внимателно и взема участие във всяко едно обсъждане на промени в нормативната уредба, които могат да застрашат интересите на осигурените лица в ДПФ Съгласие.

17.6. Категории финансови активи и пасиви

Балансовите стойности на финансовите активи и пасиви на Фонда могат да бъдат представени в следните категории:

	2015 '000 лв.	2014 '000 лв.
Групи финансови активи (балансови стойности)		
Финансови активи, отчитани по справедлива стойност в печалбата или загубата	52 733	56 991
Парични средства	11 003	776
Вземания	<u>2 101</u>	<u>3 033</u>
	<u>65 837</u>	<u>60 800</u>

Финансови пасиви

Кредити и вземания	397	22
	<u>397</u>	<u>22</u>

18. Политика и процедура за управление на нетните активи

Целите на ПОК по отношение управлението на нетните активи са:

- Постигане на доходност при поемането на умерено ниво на риск за осигурените лица;
- Спазване на нормативните изисквания;
- Спазване принципите на надеждност, ликвидност, доходност и диверсификация на портфейла;

Управлението на активите на Фонда, използването им за генериране на доход се извършва от инвестиционния консултант на ПОК в съответствие с нормативната уредба, Правилата на Фонда, под наблюдението на отдел "Вътрешен контрол", Риск мениджър и активното взаимодействие с отдел "Счетоводство" съгласно правилата за вътрешната структура и вътрешния контрол на ПОК.

19. Определяне на справедлива стойност

Справедливата стойност на финансовите активи и пасиви търгувани на активни пазари (каквито са публично търгуемите деривативи и търгуеми ценни книжа) е базирана на пазарни котировки към последна дата на търгуване за годината. Финансов актив се счита

за търгуван на активен пазар, ако пазарните котировки са налични от борси, дилъри, брокери и т.н., тези цени се представят като реални и редовно осъществявани пазарни сделки.

Справедливата стойност на финансови активи, които не се търгуват на активен пазар се определят чрез използване на техники за оценка. Фондът използва различни методи за оценка и предположения, базирани на пазарни условия, съществуващи към края на годината.

Фондът е приел да класифицира оценяването по справедлива стойност чрез използване на йерархия на оценките по справедлива стойност, която отразява значимостта на входните данни, използвани при определяне на оценките.

Йерархията на справедливите стойности има следните нива:

- а) листингови (некоригирани) цени на активните пазари за идентични активи или пасиви (ниво 1);
- б) други елементи при актив или пасив, освен включените в ниво 1 листингови цени, които биват могат да се наблюдават или пряко (например цени), или косвено (например основан и на цени) (ниво 2); както и
- в) елементите при актив или пасив, които не се основават на наблюдана пазарна информация (ненаблюдаеми елементи) (ниво 3).

Нивото в йерархията на справедливите стойности, в рамките на която се категоризира оценяването на справедливата стойност в цялостния му обхват, се определя въз основа на най-ниския елемент от нивото, който е от значение за оценяването на справедливата стойност в цялостния му обхват. За тази цел значението на даден елемент се оценява като съпоставя с оценяването на справедливата стойност в цялостния му обхват.

Ако при оценяването на справедливата стойност бъдат използвани наблюдаеми елементи, които се нуждаят от значително коригиране, основано на ненаблюдаеми елементи, такова признаване е от ниво 3.

Следващата таблица представя анализ на йерархията за отчитане по справедлива стойност на финансовите активи на Фонда по видове към 31 декември 2014 г.:

Групи финансови активи държани за търгуване	Ниво 1 ‘000 лв.	Ниво 2 ‘000 лв.	Общо ‘000 лв.
Дългови ценни книжа, издадени или гарантирани от държавата, от държави-членки или държави, посочени в наредба на КФН и техните централни банки	6 509	-	6 509
Корпоративни облигации	-	7 660	7 660
Корпоративни облигации в чужбина	2 636	14	2 650
Акции	28 529	-	28 529
Дялове в колективни инвестиционни схеми	7 385	-	7 385
Общо групи финансови активи държани за търгуване	45 059	7 674	52 733

Следващата таблица представя анализ на йерархията за отчитане по справедлива стойност на финансовите активи на Фонда по видове към 31 декември 2014 г.:

Групи финансови активи държани за търгуване	Ниво 1 ‘000 лв.	Ниво 2 ‘000 лв.	Общо ‘000 лв.
Дългови ценни книжа, издадени или гарантирани от държавата, от държави-членки или държави, посочени в наредба на КФН и техните централни банки	4 857	-	4 857

Корпоративни облигации	-	7 205	7 205
Корпоративни облигации в чужбина	8 244	11	8 255
Дългови ценни книжа, издадени или гарантирани от трети страни	590	-	590
Общински облигации	1 318	-	1 318
Акции	26 935	-	26 935
Дялове в колективни инвестиционни схеми	5 484	-	5 484
Общо групи финансови активи държани за търгуване	47 428	7 216	54 644

20. Събития след края на отчетния период

Между датата на Отчета за нетни активи в наличност за доходи и датата на одобрението от Съвета на директорите за публикуването на финансовия отчет не са възникнали значителни коригиращи събития.

Съгласно решение на ОС на облигационерите от 31.03.2015 г., на 17.03.2016 г. за представените във финансовия отчет корпоративни облигации Хелт енд Уелнес АДСИЦ е настъпил падеж на купонно плащане, плащане на предходен купон от 17.03.2015 г., както и начислена лихва за забава на същия в размер 8%. Към 31.12.2015 г. изискуемите вземания на Фонда възлизат на 106 хил. лв.

Към момента на одобрение и приемане на финансовия отчет от Съвета на директорите изискуемите вземания все още не са постъпили по разплащателната сметка на Фонда. Съгласно проспекта на емисията Банката довереник има право да изиска предсрочна изискуемост на емисията при условие, че емитентът не изпълни изцяло или отчасти свое изискуемо задължение за плащане на лихви и/или главница по настоящата емисия облигации и това неизпълнение продължи повече от 10 (десет) дни от датата на падежа на съответното плащане.

21. Одобрение на финансовия отчет

Финансовият отчет към 31 декември 2015 г. (включително сравнителната информация) е одобрен и приет от Съвета на директорите на 25 март 2016 г.